

NÕUKOGUDE KAUBANDUSE EDASIARENDA-
MISE ABINÕUDEST

LAIATARBE-TÖÖSTUSKAUPADE TOOTMISE
LAIENDAMISEST JA NENDE KVALITEEDI
PARANDAMISEST

TOIDUKAUPADE TOOTMISE LAIENDAMI-
SEST JA NENDE KVALITEEDI
PARANDAMISEST

*NSV Liidu Ministrite Nõukogu
ja NLKP Keskkomitee määrused*

KOIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!

T9(N)28

N760

NÕUKOGUDE KAUBANDUSE EDASIARENDA-
MISE ABINÕUDEST

LAIATARBE-TÖÖSTUSKAUPADE TOOTMISE
LAIENDAMISEST JA NENDE KVALITEEDI
PARANDAMISEST

TOIDUKAUPADE TOOTMISE LAIENDAMI-
SEST JA NENDE KVALITEEDI
PARANDAMISEST

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee määrused

61793

L Z

9(N)28

U. 250 T
12916

TARTU ÜLIKOOI
RAAMATUKOGU

NÕUKOGUDE KAUBANDUSE EDASIARENDAMISE ABINÕUDEST

Edasilükkamatu ülesande — järsult suurendada elanikkonna varustamist kõigi rahvatarbekaupadega ja veelgi tõsta tööliste, kolhoosnikute, intelligentsi, kõigi nõukogude inimeste materiaalsel heaolu — lahendamisel omandab veelgi suurema tähtsuse kaubakäibe igakülgne arendamine ning riikliku, kooperatiiv- ja kolhoosikaubanduse organiseerimise parandamine.

Sotsialismi ajal kaubandus on ja jääb kauaks ajaks sotsialistliku ühiskonna liikmete vahel tarbeesemete jaotamise põhiliseks vormiks, mille abil rahuldatakse töötajate kasvavaid isiklike tarvidusi.

Ülesanne seisab praegu selles, et nõukogude kaubandust tõsiselt edasi arendada ja lähema kahe-kolme aasta jooksul kindlustada kõigi elanikkonnale vajalike kaupade pidev müük igas linnas ja igas maarajoonis, märksa parandada ostjate teenindamist ja kindlustada tarbijate järjest kasvavate vajaduste rahuldamine, luua ajakohaste, tehniliselt varustatud kaubandusettevõtete lai võrk ja organiseerida tööstuse ning põllumajanduse poolt toodetavate saaduste järjest kasvava hulga kiire viimine tarbijate kätte.

Hoolimata kaubakäibe pidevast kasvust meie maal ei rahuldata elanikkonna nõudmisi rea kaupade järele ikka veel täielikult. Kaubanduse organiseerimises esineb suuri puudusi, mis takistavad kaubanduse edasiarenemist ja elanikkonna teenindamise parandamist.

Kaubandusorganisatsioonid uurivad elanikkonna nõudmisi halvasti ning teevad tõsiseid vigu kaupade jaotamises ja kohaleveos. Reas rajoonides pole seniajani hästi organiseeritud kõigi elanikkonnale vajalike kaupade müük; esineb vaheaegu niisuguste kaupade müügilelaskmises, mida on olemas küllaldaselt hulgal.

Kaubandusorganisatsioonid ei avalda tööstusele küllaldast mõju elanikkonna poolt nõutavate kaupade väljalaske suurendamises ja nende kvaliteedi tõstmises ega pea küllaldast võitlust tööstuse poolt kaubandusvõrku suunatavate kaupade kvaliteedi eest.

Olulisi puudusi esineb jaekaubandusvõrgu organiseerimises ja paigutuses.

Kaubandusettevõtted on puudulikult varustatud ajakohaste külmutusseadmete ning kaubandusinventariga ega oma vajalikke ladusid kaupade hoidmiseks, sorteerimiseks ja nendega kaubandusvõrgu plaanikindlaks varustamiseks. Laadimistööd ja teised suurt jõukulu nõudvad tööd ladudes on mehhaniseerimata.

Ühiskondliku toitlustamise organiseerimine jääb maha elanikkonna kasvavatest tarvidustest. Reas linnades, rajoonikeskustes ja töölisasulates ei ole küllaldaselt sööklaid, teemaju, toidubaare ja teisi ühiskondliku toitlustamise ettevõtteid. Paljudes ühiskondliku toitlustamise ettevõtetes hoolitsetakse halvasti küllastajate teenindamise parandamise eest ja küllastajad on sunnitud kulutama lõunate ning einete saamiseks palju aega. Roogade sortiment on sageli ühekülgne ja valmistatavate lõunate kvaliteet madal. Ühiskondliku toitlustamise ettevõtted ei ole rahuldavalt varustatud tehnoloogiliste ja külmutusseadmetega ning real juhtudel ka heade köögi- ja lauanõudega.

Maal jääb kaubandus märksa maha kolhooside ja kolhoosnikute poolt kaubandusele esitatavatest kasvavatest nõuetest. Ebarahuldavalt on maal organiseeritud niisuguste kaupade müük, mille järele on igapäevane nõudmine, samuti majanduslikuks otstarbeks tarvilike kaupade: metsamaterjali, telliste, katusekivide jt. müük.

Paljudes rajoonikeskustes puuduvad tarbijate kooperatsiooni universaalmagasinid. Halvasti teenindatakse elanikkonda väikestes külades ja asulates, kus ei ole alalist kaubandusvõrku.

Tarbijate kooperatsiooni organisatsioonid ei tõmba kooperatiivide liikmeid küllaldaselt kaasa aktiivsele osavõtule kooperatiivide tööst ja kaubanduse kontrollimisest.

Suuri puudusi esineb kolhoosikaubanduse arendamises. Halvasti on organiseeritud linnaelanikkonnale vajalike põllumajandussaaduste ülejääkide kokkuostmist kolhoosidelt ja kolhoosnikutelt.

Seades eesmärgiks kindlustada järsk tõus nõukogude

kaubanduse arenemises, NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee määrasid:

I. KAUBAKÄIBE EDASIARENDAMISEST JA KAUBANDUSE ORGANISEERIMISE PARANDAMISEST

1. Suurendada 1954. aastal riikliku ja kooperatiivse jae-kaubakäibe mahtu 1950. aastaga võrreldes 72 protsenti (võrreldavates hindades) viie aasta plaanis 1955. aastaks ettenähtud 70 protsendi vastu, s. t. ületada viie aasta plaani ülesanne juba 1954. aastal; kindlustada jae-kaubakäibe suurenemine 1955. aastal 1950. aastaga võrreldes umbes kahekordseks.

2. 1954. ja 1955. aastal märksa suurendada toidu- ja tööstuskaupade müüki elanikkonnale ning ette näha 1955. aastal kaupade turufondide kasv 1950. aastaga võrreldes viie aasta plaaniga kindlaksmääratud ülesande vastu umbes jäigmisses ulatuses:

	Viie aasta plaanis 1955. aastaks kindlaksmääratud juurdekasv	Uus ülesanne 1955. aastaks
Lihasaadused	90 protsenti	2,3 korda
Kalasaadused	70 "	2,1 "
Või	70 "	1,9 "
Juust	2 korda	2,2 "
Taimeõli	2 "	2,6 "
Suhkur	2 "	2,3 "
Viinamarjaveinid	2 "	2,4 "
Rõivad	80 protsenti	2,4 "
Kangaskaubad	70 "	1,8 "
sealhulgas villane ja siidriie		2,4 "
Sukad, sokid	2 korda	2,2 "
Trikotaaz	2,2 "	2,7 "
Mööbel	3 "	4,0 "
Metallkööginõud	2,5 "	4,9 "
Jalgrattad	3,5 "	5,5 "
Õmblusmasinad	2,4 "	5,1 "
Raadioaparaadid ja televiisorid	2 "	4,4 "
Kellad	2,2 "	2,6 "
sealhulgas käekellad		4,7 "
Kodused külmutuskapid, pesu- pesemismasinad, tolmuimejad	mitu korda	rohkem kui 10 korda

1956. aastaks ette näha tähtsamate toidu- ja tööstuskaupade turufondide edasine suurendamine 1950. aastaga võrreldes umbes järgmises ulatuses:

Lihasaadused	2,6 korda
Kalasaadused	2,3 „
Või	2,1 „
Taimeõli	2,8 „
Suhkur	2,4 „
Kangaskaubad	2 „
Jalatsid	2 „
Õmblusmasinad	5,9 „
Jalgrattad	6 „
Raadioaparaadid ja televiisorid	5,3 „
Mööbel	4,8 „

3. Kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi:

a) organiseerima elanikkonna poolt kaupade suhtes esitatavate nõudmiste hoolika uurimise ja igakülgse arvelevõtmise ning sel alusel kindlustama tellimuste esitamise tööstusele, kaubaressursside õige jaotamise ja nende viimise meie maa rajoonidesse, kusjuures tuleb arvesse võtta hooajalist nõudmist, elanikkonna rahvuslikke ja olustikulisi iseärasusi.

Linna- ja maaelanikkonna nõudmiste uurimiseks kasutada kõigi põhiliste hulgi- ja jaekaubandusorganisatsioonide, suurte kaupluste ning hulgibaaside võimalusi meie maa eri rajoonides, kaubandusorganisatsioonide avaldusi kaupade hankimiseks, korrespondentsvõrgu andmeid elanikkonna nõudmiste muutumise arvelevõtmise alal, samuti kodanike ettepanekuid kaubandusorganisatsioonide poolt läbi viidavatel ostjate konverentsidel;

b) elanikkonna nõudmiste uurimise alusel koos rahvatarbekaupu tootvate ministeeriumidega perioodiliselt revideerima müügiturule saadetavate kaupade sortimenti ja kindlaksmääratud korras tegema tootmisplaanides vajalikke muudatusi selleks, et võtta tootmiselt kaubad, mille järele ei ole elanikkonna hulgas nõudmisi, ja asendada need paremate kaubaliikidega;

c) tõsiselt parandama hulgikaubandust ja hulgibaaside tööd, tõstes nende vastutust tööstuselt vastuvõetavate kaupade kvaliteedi eest; kontrolliks tööstusettevõtete poolt kaubandusorganisatsioonide tellimuste täitmise üle, kaubanduse poolt tööstuskaupade kvaliteedi ja sortimendi alal esitatavate nõudmiste täitmise ja kaupade hankimise põhitähtsustest kinnipidamise üle omama inspektoreid kau-

pade kvaliteedi ja sortimendi alal spetsiaalse ettevalmistusega ja töökogemustega ning kõrge kvalifikatsiooniga töötajate hulgast;

d) organiseerima riidekaubanduse, jalatsikaubanduse ja rõivakaubanduse peavalitsuste juures sortimendikabinetid, tehes nendele kabinettidele ülesandeks tööstuse poolt väljastavate kaupade sortimendi uurimise, ettepanekute ettevalmistamise kaupade kvaliteedi ja sortimendi parandamise alal kooskõlas elanikkonna nõudmistega ning uute toodete populariseerimise;

e) tööstus- ja toidukaupade 1954. aasta jaotusplaani projektis ette nägema ministeeriumi hulgi-, väljastamis- ja kaubandusbaasides kangaskaupade, rõivaste, jalatsite ja teiste tööstuskaupade, samuti toidukaupade normatiivsete üleminevate varude loomise, mis kindlustavad jaekaubandusvõrgu regulaarse varustamise kaupadega täie sortimendi ulatuses.

4. Selle tõttu, et senine praktika — müügiturule kaupade saatmiseks esitatavate tellimuste piiramine (limiteerimine) — põhjustab paljudel juhtudel elanikkonna nõudmisele mittevastavate kaupade pealesundimist kaubandusorganisatsioonidele tööstuse poolt ja üleliigsete kaupade kogunemist ning takistab elanikkonna nõudmise parema rahuldamise ülesande lahendamist, kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi ja Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu tegema kaubandusorganisatsioonide poolt tööstusele tellimuste esitamise seni kehtivas korras vajalikud muudatused.

NSV Liidu Riiklikul Plaanikomiteel, ministeeriumidel ja keskasutustel näha rahvatarbekaupade tootmisplaanide koostamisel ette defitsiitset liiki ja sorti kaupade tootmise suurendamine, et likvideerida kaubandusorganisatsioonide tellimuste limiteerimine.

Kohustada kaubandusorganisatsioone rangelt kontrollima kaupade hankimist vastavalt tellimustele ja mitte vastu võtma kaupu, mis ei vasta tellitud sortimendile ja mille järele puudub nõudmine.

Kohustada ettevõtete direktoreid ja ettevõtete turustusosakondade juhatajaid tarvitusele võtma vajalikud abinõud selleks, et kindlustada kaubandusorganisatsioonidele kõrgekvaliteediliste kaupade õigeaegset ja täielikku hankimist kindlaksmääratud sortimendis ja kooskõlas nende tellimustega.

5. Selle tõttu, et senikehtivad kaupade hankimise põhi-tingimused ei vasta kaupade kvaliteedi eest peetava võitluse aktiveerimise ülesandele, kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi ja Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu kuu aja jooksul üheskoos kaupu hankivate ministeeriumidega välja töötama ja kindlaksmääratud korras kinnitama kaupade hankimise uued põhi-tingimused, nähes neis ette kaubahankijate ja kaubandusorganisatsioonide vastutuse tõstmise kaupade kvaliteedi, sortimendi ja hanke-tähtaegade eest.

6. Kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi vab-rikusõmmeldud rõivaste müügi kõrval organiseerima elanikkonna individuaaltellimuste järgi kõrgemakvaliteedi-liste rõivaste õmblemist ja müüki ateljeedes ja kaubandus-organisatsioonide töökodades ateljeede materjalidest ja tel-lijate materjalidest. Seoses sellega kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi andma 1. jaanua-rist 1954 NSV Liidu Kaubandusministeeriumile üle prae-guse õmblusateljeede võrgu ja õmblustöökojad, mis täida-vad individuaaltellimusi.

Kohustada liiduvabariikide ministrite nõukogusid, Töön-duskooperatsiooni Kesknõukogu ja Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu laiendama kohaliku tööstuse, tööndus- ja tarbi-jate kooperatsiooni ettevõtetes rõivaste individuaalõmble-mist kodanike tellimuste järgi ning seda tööd tõsiselt parandama.

7. Raamatukaubanduse edasiarendamise eesmärgil kohus-tada NSV Liidu Kultuuriministeeriumi aastail 1954—1955 avama raamatukauplused kõigis meie maa rajoonikeskus-tes ning laiendama raamatukaupluste võrku linnades ja töölisasulates.

Kohustada Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu suurendama raamatute müüki maal 1955. aastal 1953. aastaga võrrel-des kahekordseks.

8. Anda Masinatööstuse Ministeeriumile, Transpordi- ja Raskemasinatööstuse Ministeeriumile, Elektri- ja amade ja Elektritööstuse Ministeeriumile, Riigikaitsetööstuse Minis-teeriumile, Lennukitööstuse Ministeeriumile, Keemiatöös-tuse Ministeeriumile, NSV Liidu Ehitusmaterjalide Töös-tuse Ministeeriumile ning NSV Liidu Metsa- ja Paberi-tööstuse Ministeeriumile õigus luua keskaparaadi koossei-sus iseseisvad valitsused või osakonnad laiatarbekaupade tootmise planeerimiseks ja kontrolli kindlustamiseks nende

kaupade kaubandusorganisatsioonidele hankimise üle vajalikus kvaliteedis ja müügituru nõuetele vastavas sortimendis.

Kohustada loetletud ministeeriumide ministreid tegema kontrolli laiatarbekaupade tootmise ja kaubandusorganisatsioonidele hankimise üle ülesandeks ministri esimesele asetäitjale.

9. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi ja teisi tööstusministeeriume 1. jaanuariks 1954 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi ja Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu osavõtul revideerima riiklikke standardeid ja tehnilisi tingimusi, mis ei vasta tööstuskaupade pakkimise ja markeerimise osas tänapäeval esitatavatele nõuetele, pidades silmas selle töö tõsist parandamist, ning esitama oma ettepanekud NSV Liidu Riiklikule Plaani-komiteele.

NSV Liidu Riiklikul Plaanikomiteel esitada kuu aja jooksul NSV Liidu Ministrite Nõukogule oma seisukoht esitatud ettepanekute kohta, mis nõuavad valitsuse otsust.

10. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi, NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi, NSV Liidu Metsa- ja Paberitööstuse Ministeeriumi, Metallurgiatööstuse Ministeeriumi, Masinatööstuse Ministeeriumi, Transpordi- ja Raskemasinatööstuse Ministeeriumi, Elektri- ja Elektritööstuse Ministeeriumi, Riigikaitsetööstuse Ministeeriumi, Lennukitööstuse Ministeeriumi, Keemiatööstuse Ministeeriumi, Vene NFSV Kohaliku ja Kütteainete Tööstuse Ministeeriumi ning Tööstuskooperatsiooni Kesknõukogu 1. jaanuariks 1954 ette valmistama ja 1954. aasta esimesel poolel välja andma laiatarbekaupade katalooge ja albumeid siisugusel hulgal, mis rahuldab kaubandusorganisatsioonide vajaduse.

11. Kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi, Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu ja kaubandusvõrku omavaid ministeeriume võtma tarvitusele abinõud vana-nenud tegumoodide ja mudelite järgi eelmistel aastatel väljalastud ning kaubandusorganisatsioonides seismajäänud kaupade täielikuks väljamüügiks ja ümbertöötamiseks, viies 1953. aasta neljandas kvartalis läbi nende kaupade allahindamise keskmiselt kuni 30 protsendi võrra 1953. aastal kaubandusorganisatsioonide kasumitest eraldamiste vähendamise arvel ning tarbijate kooperatsiooni süsteemis kasumi arvel, kuni 600 miljoni rubla suuruses üldsummas,

sealhulgas riiklike kaubandusorganisatsioonide osas 400 miljoni rubla suuruses ja tarbijate kooperatsiooni osas 200 miljoni rubla suuruses.

NSV Liidu Kaubandusministeeriumil viia 1953. aasta oktoobris läbi NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumilt vastuvõetud, mitme aasta jooksul seismajäänud kaupade (jalatsid, õmblustooted, nahkpudukaubad jt.) allahindamine 90 miljoni rubla suuruses üldsummas NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi kasumitest eraldamiste vähendamise arvel 1953. aastal.

Teha NSV Liidu Kaubandusministeeriumile ülesandeks määrata koos NSV Liidu Rahandusministeeriumiga seitsme päeva jooksul kindlaks mainitud kaupade allahindamise kord.

12. Kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi ning teisi ühiskondliku toitlustamise ettevõtteid omavaid ministeeriume ja keskasutusi:

tarvitusele võtma abinõud ühiskondliku toitlustamise igakülgeks arendamiseks ja parandamiseks meie maal ning kindlustama lähema kahe-kolme aasta jooksul hästisisustatud sööklate, restoranide, toidubaaride, teemajade ja einelaudade võrgu tunduva laiendamise, samuti parandama valmistatavate roogade kvaliteeti ja laiendama nende sortimenti ning tõstma tarbijate teenindamise kultuuri;

kindlustama toiduvalmistamisprotsesside laialdast mehhaniseerimist, ettevalmistuskööride organiseerimist ühiskondliku toitlustamise ettevõtete varustamiseks poolfabrikaatidega ning toidubaaride ja teiste ühiskondliku toitlustamise ettevõtete võrgu tunduvat laiendamist suurtes linnades tarbijate kiireks ja kultuurseks teenindamiseks.

13. Teadusliku uurimistöö parandamiseks rahvatoitlustuse küsimustes kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi 1954. aastal tugevdama ja laiendama Kaubanduse ja Ühiskondliku Toitlustamise Teadusliku Uurimise Instituuti Moskvast, samuti tema filiaali Kiievis NSV Liidu Kaubandusministeeriumi töötajate üldkoosseisu arvel.

14. Kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi, Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu ja kaubandusvõrku omavaid ministeeriume tarvitusele võtma abinõud käibekulude vähendamiseks ja elanikkonna teenindamise samaaegseks parandamiseks:

kokkuhoiurežiimi tõhustamise, isemajandamise tugevdamise, administratiiv-valitsemiskulude, kauba- ja taara-

kadude vähendamise, samuti abipersonaali vähendamise teel;

suurt jõukulu nõudvate tööde mehhaniseerimise juurutamise, pakitud kaupade müügi tunduva laiendamise, transpordivahendite õige kasutamise ning autodega ja hobustega kaupade veo odavamaks muutmise teel;

ettevõtetest ja väljastamisbaasidest suurtele kauplustele ja kaubandusorganisatsioonide baasidele kaupade vahetult transiidi korras saatmise laiendamise teel.

15. Kohustada Masinatööstuse Ministeeriumi kuu aja jooksul koos NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi, NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi ja NSV Liidu Kaubandusministeeriumiga esitama NSV Liidu Ministrite Nõukogule ettepanekud masinaehitustehastes spetsialiseeritud autotranspordivahendite valmistamise kohta lihasaaduste, kalasaaduste, või, rõivaste ja teiste kaupade transportimiseks.

NSV Liidu Riiklikul Plaanikomiteel näha materiaalse ja tehnilise varustamise 1954. aasta plaanis ette vajaliku hulga autode ja haakevankrite eraldamine, et ehitada neile spetsiaalsed veokastid mainitud kaupade veoks.

16. Kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi tarvitusele võtma abinõud Riikliku Kaubandusinspeksiooni töö parandamiseks kauplemiseeskirjadest ja jaehindadest kinnipidamise, ostjatele kaupade õige müümise ja neilt müüdud kaupade eest raha õige sissenõudmise kontrollimise alal, et kindlustada range kinnipidamine ostjate huvidest. Laialdaselt praktiseerida kaubandusvõrgu massilist kontrollimist ametiühingute aktiivi, kaupluse- ja sööklakomisjonide liikmete, tarbijate kooperasiiooni revisjonikomisjonide ja kaubanduse alal töötajate aktiivi osavõtul.

17. Kehtestada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi, liiduvabariikide kaubandusministeeriumide, NSV Liidu ja liiduvabariikide ministeeriumide tööliste varustamise peavalitsuste organisatsioonide ja ettevõtete suhtes NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1952. aasta 16. jaanuari määruse nr. 221 punkt 50 ja 51 selles osas, mis puudutab üleplaanilisest kasumist 25 protsendi suunamist ettevõtetele ja majandusorganisatsioonidele ajutise rahandusliku abi osutamiseks ning riigieelarvega tehtavate ümberarvestuste korda üleplaanilistest kasumitest eraldamise alal.

18. Kohustada Riigipanka tegema muudatused kaubandusorganisatsioonide krediteerimise kehtivas korras:

a) andma rentaabliit töötavatele ja oma käibevahendeid säilitavatele kaubandusorganisatsioonidele kuni 30 päevaks krediiti kaupade eest tasumiseks ka siis, kui neil on mööda lastud maksutähtajaga võlgnevust varem väljaantud laenude alal;

b) kaubandusorganisatsioonide krediteerimisel vähendada oma vahendite osavõtu määra pretensioonidest tulevate debitoorse võlgnevuse summade võrra, samuti kohtu ja arbitraaži poolt väljamõistetud summade võrra. Selle juures võib tarbijate koöperatsiooni organisatsioonide osas oma käibevahendite osavõtu määra alandamine toimuda tingimusel, et säilib oma käibevahendite kindlaksmääratud minimaalne osa kaupade eest tasumisel.

II. KAUBANDUSVÕRGU ARENDAMISEST

19. Lähtudes sellest, et lähema kahe-kolme aasta jooksul peab igas linnas ja igas maarajoonis olema kindlustatud kõigi elanikkonnale vajalike kaupade müük, ja võttes arvesse rahvatarbekaupade tootmise ja kaubakäibe tunduvat kasvu, tunnistada vajalikuks, et aastail 1954—1956 ehitataks ja avataks linnades ja maakohtades:

a) 40 000 kauplust, neist 10 800 kauplust 1954. aastal, 13 500 kauplust 1955. aastal ja 15 700 kauplust 1956. aastal. Sealhulgas avada NSV Liidu linnades, töölisasulates ja rajoonikeskustes 9000 spetsialiseeritud kauplust, neist 3000 toidukaupade kauplust ja 6000 tööstuskaupade kauplust; 100 suurt ja keskmist universaalmagasinini oblasti-keskustes ja tööstuslinnades;

b) 11 000 restorani, sööklad, toidubaari, kohvikut, teemaja ja einelauda, sealhulgas 1954. aastal 3150, 1955. aastal 3700 ja 1956. aastal 4150, sealhulgas:

	1954. aasta	1955. aasta	1956. aasta
Restorane ja sööklaid	1300	1350	1500
Teemaju	350	350	400
Toidubaare, kohvikuid ja einelaudu	1500	2000	2250

Uusi kauplusi ja sööklaid avada linnades peamiselt uute elumajade esimestele korrustele paigutamise arvel, linnades ja töölisasulates, kus ehitatakse ühekorruselisi maju, ja rajoonikeskustes — kaubanduslike ettevõtete jaoks spetsiaalsete hoonete ehitamise arvel. Ehitatavad kaubanduslikud ettevõtted peavad olema hästi sisustatud ja täielikult vastama ostjate kultuurse teenindamise nõuetele.

Arendada rändkaubandust ja selleks otstarbeks sisustada aastail 1954—1956 vajalik hulk auto-kauplusi ja autotsisterne alalist kaubandusvõrku mitteomavate asulate teenindamiseks.

20. Selleks, et likvideerida lao- ja külmhoonemajanduse arenemise mahajäämus ja luua tingimused vajalike kaubavarude kogumiseks tarbimiskohtades elanikkonna pideva varustamise kindlustamiseks, kinnitada aastaiks 1954—1956 külmutushoonete, toidu- ja tööstuskaubaladude, kartuli- ja köögiviljahoidlate ehitamise programm järgmises ulatuses:

külmutushooneid ehitada mahuga 575 000 tonni, ladusid gastronoomia- ja koloniaalkaupade säilitamiseks — mahuga 310 000 tonni, ladusid tööstuskaupade hoidmiseks — pindalaga 400 000 ruutmeetrit, taimeõlihoidlaid — mahuga 30 000 tonni, kartuli- ja köögiviljahoidlaid — mahuga 700 000 tonni, kohalike kaubanduskontorite ja tööliste varustamise osakondade väike-hulgiladusid — pindalaga 1 200 000 ruutmeetrit.

21. Kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi kooskõlas NSV Liidu Riikliku Plaanikomiteega kuu aja jooksul kinnitama aastaiks 1954—1956 iga kaubandusvõrku omava ministeeriumi ja keskasutuse osas kaupluste, universaalmagasinide, ladude ja külmutushoonete ehitamise ning spetsialiseeritud kaupluste avamise plaanid, lähtudes käesoleva määruse 19. ja 20. punktis kindlaksmääratud ülesannetest.

22. Kohustada kaubandusvõrku omavaid ministeeriume ja keskasutusi 1954. aastast peale ehitama kauplusi NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt kinnitatavate tüüpprojektide järgi või temaga kooskõlastatud projektide järgi; spetsialiseeritud kauplusi avada kooskõlas nõuetega, mis on kinnitatud spetsialiseeritud kaupluste iga tüübi jaoks.

23. Kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi kindlustama kaubandusvõrgu õigema paigutuse linnades vastavalt elanikkonna huvidele ning võtma tarvitusele abinõud

selles esinevate puuduste likvideerimiseks, samuti tarvitu-sele võtma abinõud kaubandusettevõtete suurendamiseks seal, kus see on tingitud vajadusest parandada ostjate tee-nindamist.

24. Kohustada vabariikide ministrite nõukogusid, kraide täitevkomiteesid, oblastite täitevkomiteesid, linnade täitevkomiteesid, ministeeriume ja keskasutusi:

a) elumajade ehitamisel, millede esimestele korrustele on kavas paigutada kaubanduslikud ettevõtted, välja töö-tama projekt-eelarvelise dokumentatsiooni kaubanduslike ettevõtete ruumide sisustamiseks nende majade esimestel korrustel üheaegselt kogu naja projekt-eelarv lise doku-mentatsiooni väljatöötamisega ehitaja jaoks teostatavate projekteerimistööde plaani arvel;

b) ehitustööd esimestel korrustel lõpule viima hiljemalt kolm kuud enne kõigi ehitus- ja viimistlustööde lõpule-viimist elumajas niisuguse arvestusega, et kaubandusorga-nisatsioonid avaksid kaubanduslikud ettevõtted üheaegselt elanike sissekolimisega elumajja;

c) vabastama ja 1. maiks 1954 NSV Liidu Kaubandus-ministeeriumi ja Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu orga-nisatsioonidele üle andma kaupluste, sööklate, restoranide, baaside, ladude ja teiste kaubandusettevõtete ruumid, mida praegu kasutatakse muuks otstarbeks, — esitades 1. juu-niks 1954 NSV Liidu Ministrite Nõukogu-le aruande käes-oleva ülesande täitmise kohta, ning edaspidi mitte lubama kaubandusorganisatsioonidelt kaubandusruume ära võtta;

d) eraldama õigeaegselt maatükke uute kaubandusette-võtete ehitamiseks, nähes selle juures ette kaupluste õige paigutamise linna üksikutes rajoonides, kvartaalides ja tänavatel.

25. Teha NSV Liidu Metsa- ja Paberitööstuse Ministee-riumile ülesandeks esitada koos NSV Liidu Kaubandus-ministeeriumiga kuu aja jooksul NSV Liidu Ministrite Nõu-kogule ettepanekud kokkupandavate standardkaupluste ja kokkupandavate standardsete kauplusseadmete (kapid, letid) tootmise kohta NSV Liidu Metsa- ja Paberitööstuse Ministeeriumi ettevõtetes, alates 1954. aasta esimesest kvartalist.

26. Tunnistada vajalikuks suurendada 1956. aastal 1953. aastaga võrreldes automaatsete külmutuskompressorite ja külmutusseadmete tootmist kaubandusvõrgu jaoks kolme-kordselt, ühiskondliku toitlustamise ettevõtete jaoks sisse-

seade tootmist 8-kordselt, kassaaparaatide tootmist 4,5-kordselt ning kaubandustranspordi seadmete tootmist 5,5-kordselt.

NSV Liidu Riiklikul Plaanikomiteel ette näha aastaplaanides mainitud seadmete tootmine vastavate ministeeriumide poolt.

27. Kohustada NSV Liidu Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi, NSV Liidu Põllumajanduse ja Varumise Ministeeriumi ning liiduvabariikide ministrite nõukogusid kindlustama riiklikele ja tarbijate kooperasiiooni kaubandusorganisatsioonidele kuuluvate autode remontimist.

III. KAADRI ETTEVALMISTAMISE PARANDAMISE ABINÕUDEST

28. Selleks, et kindlustada spetsialistide kaadri ettevalmistamine nõukogude kaubanduse alal, kes on suuteline täitma kaubakäibe igakülgse arendamise ja kaubanduse organiseerimise parandamise ülesandeid, tunnistada vajalikuks:

a) suurendada vastuvõttu kaubandus- ja majandusinstituutidesse ning kõrgemate õppeasutuste teaduskondadesse 2200 inimeselt 1953. aastal 3000 inimeseni 1954. aastal ja 3500 inimeseni 1955. aastal, sealhulgas NSV Liidu Kultuuriministeeriumi finants- ja majandusinstituutide, põlütehnoloogiliste instituutide ja ülikoolide teaduskondadesse kuni 1000 inimeseni, samuti ka vastuvõttu Üleliidulisse Nõukogude Kaubanduse Kaugõppeinstituuti 2500 inimeselt 1953. aastal 3000 inimeseni 1954. aastal;

b) anda NSV Liidu Kultuuriministeeriumi alluvusest NSV Liidu Kaubandusministeeriumi alluvusse järgmised instituudid: Moskva G. V. Plehhanovi nimeline Rahvamajanduse Instituut, Leningradi F. Engelsi nimeline Nõukogude Kaubanduse Instituut, Samarkandi V. V. Kuibõševi nimeline Nõukogude Kaubanduse Instituut, Harkovi Nõukogude Kaubanduse Instituut ja Üleliiduline Nõukogude Kaubanduse Kaugõppeinstituut, jättes NSV Liidu Kultuuriministeeriumile kaubandusala spetsialistide ettevalmistamise üldise meetoodilise juhtimise kõrgemates õppeasutustes;

c) kohustada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi: viima spetsialistide ettevalmistamise 1955. aastal parimate juhtivate kaubandustöötajate hulgast, kellel ei ole kõr-

gemat ja keskmist erialast haridust, Kõrgemas Kaubandu - koolis 200 inimeseni ja kaheaastastel kaubanduslikel kursustel 1000 inimeseni iga aasta;

suurendama vastuvõttu tehnikumidesse, mis valmistavad ette erialase keskharidusega kaubandustöötajaid, 7100 inimeselt 1953. aastal 8500 inimeseni 1954. aastal ja 10 000 inimeseni 1955. aastal, sealhulgas spetsialistide ettevalmistamise ühiskondliku toitlustamise alal 2000 inimeseni, samuti ka suurendama vastuvõttu Üleliidulisse Nõukogude Kaubanduse Kaugõppetehnikumi 2000 inimeselt 1953. aastal 4000 inimeseni 1954. aastal;

viima jae- ja hulgikaubanduse ning ühiskondliku toitlustamise jaoks massikutsealade kaubandustöötajate ettevalmistamise aastail 1954—1955 kaubandus- ja kulinaarõpilaste koolides ning spetsiaalsetes kaubanduskoolides 25 000 inimeseni aastas 18 800 inimese vastu 1953. aastal, individuaalselt ja brigaadides väljaõpetamise teel 25 000 inimeseni aastas 13 600 inimese vastu 1953. aastal ning kursustel kaubandustöötajate kvalifikatsiooni tõstmise 128 000 inimeseni aastas 89 200 inimese vastu 1953. aastal. Suurendama vastuvõttu massikutsealade kaugõppekursustele 3000 inimeselt 1953. aastal 5000 inimeseni 1954. aastal;

põhikutsealadega kaubandustöötajate — müüjate, kokade, arvepidajate ja teiste — ettevalmistamisel laialdaselt kasutama väljaõpetamist individuaalselt ja brigaadides. Kandma õpilaste väljaõpetamise kulud summade arvele, mis on eraldatud kaadri ettevalmistamisele ja kvalifikatsiooni tõstmisele, vastavalt revideerides selleks otstarbeks ettenähtud eraldamiste norme ja selle kategooria töötajate arvu;

d) ehitama aastail 1954—1956 12 tehnikumide õppehoonet, 30 kaubandusõpilaste kooli ja 39 elamut tehnikumide ja koolide õpilaste ühiselamute jaoks.

IV. KAUBANDUSE PARANDAMISEST MAAL

29. Selleks, et täielikumalt rahuldada kolhoosnike, maa-intelligentsi ning sovhooside ja masina-traktorijaamade tööliste tarvidusi rahvatarbekaupade järele ja kolhooside tarvidusi tootmisvajadusteks minevate kaupade järele, kohustada Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu:

a) laialdaselt arendama maaelanikkonnale ja samuti kol-

hoosidele vajalike kaupade müümist, mitte laskma tekkida vaheaegu kaubanduses ja viivitamist jaekaubandusvõrku kaupade saatmisel.

Organiseerima maal elanikkonna nõudmiste hoolikat uurimist ja igakülgset arvestamist ning sel alusel esitama tööstusele nõudmisi vajalikele kaupadele; õigesti vedama kohale kaupu vabariikidesse, kraisdesse, oblastitesse, rajoonidesse ja asulatesse ning mitte vastu võtma tööstuselt kaupu, mille järele ei ole elanikkonna hulgas nõudmist, samuti madala kvaliteediga kaupu;

b) nõudmiste rahuldamiseks, mida esitavad kolhoosnikud ja kolhoosid metsamaterjalide, tsemendi, katusematerjalide, naelte ja teiste ehitusmaterjalide ning tootmises vajalike kaupade saamiseks, arendama suures ulatuses kaubandust nende kaupadega.

Avama aastail 1954—1956 täiendavalt 1700 kauplust ja ladu ehitusmaterjalide ja tootmises vajalike kaupade müümiseks;

c) organiseerima alalist kaubandusvõrku mitteomavate väikeste asulate elanikkonna teenindamiseks kaubandust sel teel, et veetakse ringmarsruudi järgi kohale kaupu graafiku kohaselt (märkides ära saabumise aja), sisse seadma selleks otstarbeks 1954. aastal 500 auto-kauplust;

d) avama aastail 1954—1956 23 000 jaekaubanduse ettevõtet.

Viima 1954. aastal linnades ja rajoonikeskusteks olevates töölisasulates lõpule universaalmagasinide ehitamise tööstuskaupade müümiseks ja avama need; kindlustama, et igal maa tarbijateühingul oleks vähemalt üks universaalmagasin ning suuremates asulates avataks ka (arvestades kohalikke tingimusi) spetsialiseeritud kauplusi jalatsite, õmblustoodete ja ehitusmaterjalide müümiseks;

e) selleks, et likvideerida laomajanduse mahajäämus, ehitama aastail 1954—1956 tarbijate kooperasiiooni keskmise hulgilüli, rajoonide tarbijate kooperatiivide liitude ja tarbijate kooperatiivide jaoks üldkaubalaod kogupinnaga 1 700 000 ruutmeetrit, sealhulgas laod kogupinnaga 890 000 ruutmeetrit okupatsiooni all olnud rajoonides;

f) organiseerima rajoonikeskustes ja suurtes asulates, kus ei ole tööstuskooperasiiooni organisatsioon, töökodasid (õmblus-, kingsepa- ja teisi töökodasid) elanikkonna elutarbeliste vajaduste rahuldamiseks ja laiendama parandusmaterjalide müüki;

g) parandama maal olevate teemajade tööd: remontima ruume, varustama need vajaliku inventari ja sisseseadega, laiendama toitude sortimenti, tõstma valmistatava toidu kvaliteeti, tõstma tarbijate teenindamise kultuuri.

30. Kohustada Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu laiendada kaupade transiitveo praktikat ettevõtetest ja väljastamisbaasidest tarbijate kooperatiivide liitude baasidesse, kus tuleb organiseerida kaupade sorteerimist saatmiseks rajoonide tarbijate kooperatiivide liitudele ja tarbijate kooperatiividele.

31. Anda Tarbijate Kooperatiivide Keskliidule õigus võtta oblastite, kraide ja vabariikide tarbijate kooperatiivide liitude hulgibaaside koosseisudesse kaubatundja-instruktori ametikoht, arvestades 1 kaubatundja-instruktor viie rajooni tarbijate kooperatiivide liidu ja rajooni tarbijate kooperatiivi kohta, ning rajoonide tarbijate kooperatiivide liitude ladude koosseisu — arvestusega 1 kaubatundja-instruktor viie tarbijate kooperatiivi kohta, tarbijate kooperatsiooni töötajate üldarvu arvel.

32. Seoses sellega, et paljudes tarbijate kooperatsiooni organisatsioonides on halvasti organiseeritud kaupade toimetamine jaevõrku, mille tõttu müüjad on kaupade järele sõites sunnitud kauplusi sulgema, kohustada Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu lõpetama selle praktika ja kindlustama kaupade õigeaegset kohaletoimetamist kaubandusvõrku.

Rändkaubanduse ja ringmarsruudi järgi kaupade kohalevedamise organiseerimiseks eraldada Tarbijate Kooperatiivide Keskliidule 1954. aastal 500 autot ja 200 kaatrit.

33. Teha liiduvabariikide ministrite nõukogudele ülesandeks kindlustada tarbijate kooperatsiooni ladude, kaupluste ja leivatööstuste ehitamist vabariiklike ministeeriumide ehitusorganisatsioonide poolt, kes teostavad tsiviil- ja elamuehitust, samuti ka oblastite ja kraide täitevkomiteede organisatsioonide poolt kohtades, kus nad teevad ehitustööd.

34. Kohustada NSV Liidu Ehitusmaterjalide Tööstuse Ministeeriumi valmistama Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu jaoks kokkupandavaid kauplusehooneid, milles on korter müüja jaoks, ja kaubandusliku tüüpsisseseade komplekte (lette ja kappe) nende kaupluste jaoks hulgal, mis määratakse kindlaks aastaplaanides.

35. Kohustada NSV Liidu Rahandusministeeriumi:

a) andma Tarbijate Kooperatiivide Keskliidule 1954. aastal laenu kaupluste ja ladude ehitamiseks ning sisseseade hankimiseks 300 miljonit rubla, kustutustähtajaga 5 aastat.

Andma Tarbijate Kooperatiivide Keskliidule õiguse erandina kasutada ehitustööks laenuna kasutamise korras tähtajaga 5 aastat kultuurifondi summade vaba jääki 250 miljoni rubla suuruses.

Pikendama Tarbijate Kooperatiivide Keskliidule kolme aasta võrra 70 miljoni rubla suuruse summa tasumist, mis ta võlgneb NSV Liidu Kaubandusministeeriumile Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu poolt varumisorganisatsioonidelt vastuvõetud põhivahendite eest;

b) maal ja rajoonikeskustes, kus ei ole Kaubanduspanga kontoreid, finantseerima tarbijate kooperatsiooni kapitaal-ehitust Riigipanga kaudu.

36. Kohustada NSV Liidu Riiklikku Plaanikomiteed ette nägema aastaplaanides, et Tarbijate Kooperatiivide Keskliidule eraldataks tsentraliseeritud korras vajalikud ehitusmaterjalid, sisseseaded ja ehitusmehhanismid kapitaalehituse kindlustamiseks tarbijate kooperatsioonis.

37. Kohustada NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi ja Masinatööstuse Ministeeriumi valmistama oma tehastes ja andma Tarbijate Kooperatiivide Keskliidule aastail 1954—1955 tainasegamismasinaid, leivaanumaid, sõelumismasinaid ja muid seadmeid tarbijate kooperatsiooni 1000 leivatööstuse jaoks ning andma abi selle sisseseade monteerimisel.

38. Kohustada NSV Liidu Põllumajanduse ja Varumise Ministeeriumi:

a) remontima masina-traktorijaamade ja spetsialiseeritud jaamade töökodades Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu jaotuskava järgi aastail 1953—1954 traktorid, mis kuulusid tarbijate kooperatsiooni organisatsioonidele.

Tarbijate Kooperatiivide Keskliidul eraldada NSV Liidu Põllumajanduse ja Varumise Ministeeriumile oma fondidest tagavaraosi ja laagreid tarbijate kooperatsiooni organisatsioonide traktorite remontimiseks vastavalt defektitunnistustele ja tasuda masina-traktorijaamadele ning spetsialiseeritud jaamadele traktorite remontimise eest tegelike kulutuste kohaselt;

b) andma tarbijate kooperatsiooni organite ja kolhooside käsutusse põllutöödest ja oma vedudest vabal ajal masina-traktorijaamade ja varumisorganisatsioonide autotranspordi

kaupade toimetamiseks kooperatiivorganisatsioonide kaubandusvõrku ning kolhooside ja kolhoosnikute põllumajandussaaduste toimetamiseks kolhoositurgudele.

39. Kohustada Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu:

a) ette valmistama aastail 1954—1956:

tehnikumides 20 300 spetsialisti, sealhulgas 7400 kaubatundjat, 8300 raamatupidajat ja 3600 plaanijat;

kooperatiivkaubanduse koolides — 46 500 kauplusejuhatajat, müüjat, kokka, pagarit, arvestus- ja muu ala töötajat;

lühiajalistel kursustel — 100 000 tarbijate kooperatiivide ja rajoonide tarbijate kooperatiivide liitude juhatuste esimeest, kaubandusosakonna juhatajat, kauplusejuhatajat, teemaja- ja sööklajuhatajat ning muud töötajat;

b) selleks, et luua töötajatele-praktikutele, kes pikemat aega töötavad tarbijate kooperatsioonis, tingimused erihariduse saamiseks, organiseerima 1954. aastal 10 oblastite vahelist kaheaastast kooperatiivkaubanduse kooli, kellel on õigus välja anda diplomit spetsiaalse keskhariduse saamise kohta. Valmistada nendes koolides aastail 1954—1956 ette 1000 inimest;

c) laialdaselt praktiseerima kaadri ettevalmistamist vahetult kaubandus-, varumis- ja tootmisettevõtetes brigaadilise ja individuaalse väljaõpetamise teel; iga aasta sel teel välja õpetama tarbijate kooperatsiooni kultuurifondi arvel vähemalt 50 000 inimest üle selle töötajate arvu, mis määratakse kindlaks tööjõuplaanide järgi.

40. Kohustada NSV Liidu Kultuuriministeeriumi:

a) andma Tarbijate Kooperatiivide Keskliidule 1. juuliks 1954 tagasi Lvovi Kaubandusökonoomika Instituudi;

b) organiseerima spetsialistide ettevalmistamise grupid tarbijate kooperatsiooni jaoks liiduvabariikide ülikoolide majandusteaduskondades, võttes iga aasta vastu kokku vähemalt 500 inimest.

41. Kohustada Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu:

kindlustama, et rangelt peetaks kinni tarbijate kooperatsiooni organisatsioonide põhikirjadest ja põhikirjades ettenähtud ajal toimetataks valitsemis- ja kontrolliorganite valimised ning kuulataks ära nende aruanded liikmete koosolekuil;

laialdaselt kaasa tõmbama liikmeid ja nende poolt valitud revisjoni-, kaupluse- ja sööklakomisjone kooperatiivide töö kontrollimiseks;

mitte lubama tarbijate kooperatsiooni organisatsioonide, valitud töötajate ja spetsialistide seadusevastast tagandamist ja ümberpaigutamist.

V. KOLHOOSIKAUBANDUSE PARANDAMISEST

42. Kohustada vabariikide ministrite nõukogusid, oblastite, kraide, linnade ja rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteesid ning NSV Liidu Kaubandusministeeriumi:

a) võtma tarvitusele vajalikud abinõud selleks, et luua kolhoosidele ja kolhoosnikutele soodsad tingimused põllumajandussaaduste ülejääkide müümiseks kolhoositurgudel ning eeskätt suurtes linnades ja tööstuskeskustes.

Kõrvaldama lähemal ajal puudused, mis esinevad kolhoositurgudele põllumajandussaaduste kohalevedamise organiseerimises, ja kindlustama, et kolhoosid ja kolhoosnikud viiksid kolhoositurgudele ja müüksid tunduvalt rohkem põllumajandussaaduste ülejääke;

b) kuu aja jooksul kindlustama kõigi kolhoositurgude varustamise vajalikul hulgal kaubandusinventari, kaalude ja spetsiaalse riietusega;

c) kindlustama kolhoosidele kolhoositurgudel kohtade andmist paviljonides ja kioskites ning kolhoosidele kaubanduslike ruumide rendileandmist turgudel alaliseks kasutamiseks. Andma kolhoosidele ja kolhoosnikutele vastava tasu eest laoruume põllumajandussaaduste hoidmiseks ning vajalikku inventari.

Kindlustama kolhooside ja kolhoosnikute takistusteta teenindamist lihakontrolljaamade ja piimakontrolljaamade poolt ning teenuste osutamist liha raiumisel ning liha ja teiste põllumajandussaaduste kaalumisel;

d) arendama kolhoositurgudel ja nende lähedal olevatel tänavatel tööstuskaupade müüki sortimendis, mis on vajalik kolhooside ja kolhoosnikute nõudmiste rahuldamiseks.

Andma tarbijate kooperatsioonile õiguse avada kokkuleppel riikliku kaubanduse kohalike organitega linnade kolhoositurgudel majapidamiskaupade, hobuseriistade ja vööri-varustuse ning teiste tootmistegevuses vajalike kaupade müüki;

e) andma tarbijate kooperatsiooni organisatsioonidele, kes võtavad kolhoosidelt ja kolhoosnikutelt saadusi komis-

jenimüügile, kauplused, paviljonid, kioskid ja laoruumid, mis on vajalikud komisjonile võetud saaduste müümiseks ja hoidmiseks;

f) ehitama aastail 1954—1956 508 uut linnade kolhoositurgu. Ehitama olemasolevatel turgudel 750 ladu ja 750 külmutushoonet kolhoosidele ja kolhoosnikutele kuuluvate kaupade hoidmiseks, 750 teemaja, 750 lihakontrolljaama ja 750 piimakontrolljaama.

NSV Liidu Kaubandusministeeriumil koos liiduvabariikide ministrite nõukogudega läbi vaadata ja kinnitada kahe kuu jooksul punktid, kuhu ehitatakse uusi kolhoositurge, ladusid, külmutushooneid, teemaju ning liha- ja piimakontrolljaamu turgudel.

43. Kohustada Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu:

a) sisse seadma korra, et tarbijate kooperatsiooni organisatsioonid võtaksid kolhoosidelt komisjonile põllumajandussaadusi nende müümiseks kolhoositurgudel kolhoosidega kokkulepitud hindade järgi, kusjuures kolhoosid maksavad tarbijate kooperatsiooni organisatsioonidele komisjonitasu;

b) kahe nädala jooksul välja töötama ja NSV Liidu Kaubandusministeeriumile kinnitamiseks esitama kolhoosidelt ja kolhoosnikuteelt tarbijate kooperatsiooni organisatsioonide poolt kolhoositurgudel müümiseks põllumajandussaaduste komisjonile võtmise tingimused ja korra.

44. Kohustada Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu, NSV Liidu Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi, vabariikide ministrite nõukogusid, kraide ja oblastite tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteesid andma kolhoosidele autotranspordi põllumajandussaaduste toimetamiseks kolhoositurgudele tööst vaba autotranspordi arvel ning organiseerima suurtes linnades kolhooside ja kolhoosnikute põllumajandussaaduste toimetamist raudteejaamadest ja sadamatest kolhoositurgudele veoautode spetsiaalsete reisidega, kusjuures autod antakse ette rongide ja laevade saabumise ajaks.

45. Kohustada vabariikide ministrite nõukogusid kuu aja jooksul välja töötama ja NSV Liidu Kaubandusministeeriumiga kooskõlastatult kinnitama 1953. aasta neljandaks kvartaliks ja 1954. aastaks olemasolevate kolhoositurgude heakorrastamise plaanid ning kindlustama ehitusmaterjalide eraldamise, mis on vajalikud kolhoositurgude ehitamiseks ja heakorrastamiseks.

*

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee märgivad, et riikliku, kooperatiiv- ja kolhoosikaubanduse järsu tõusu kindlustamine on kõigi partei-, nõukogude ja ametiühingu-organite üks tähtsamaid ülesandeid. Kohalikud nõukogude, partei- ja ametiühingu-organisatsioonid on kohustatud kindlustama pideva kontrolli kaupluste ja sööklate töö üle, pidama otsustavat võitlust nõukogude kaubanduse printsiipide rikkumise vastu, õigeaegselt tarvitusele võtma abinõud avastatud puuduste kõrvaldamiseks kaupluste ja sööklate töös ning taotlema elanikkonna teenindamise süstemaatilist paranemist.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee nõuavad kohalikelt nõukogude ja parteiorganisatsioonidelt, et nad teeksid lõpu veel esinevale põlglikule suhtumisele kaubanduse ja kaubandustöötajate vastu ning looksid nende ümber seltsimeheliku toetuse ja vajaliku lugupidamise õhkkonna, pidades meeles, et nõukogude kaubandus on sotsialistliku ökonoomika üks tähtsaim osa ning nõukogude kaubanduse töötajad on üheks sotsialismi töötajate väesalgaks, kes peab täitma rahva igapäevase teenindamise austavat ülesannet.

Kõigi nõukogude kaubanduse töötajate kohuseks on lühima ajaga likvideerida kaubandusorganisatsioonide ja ettevõtete töös esinevad puudused, tõsta nõukogude kaubandus uuele, kõrgemale astmele.

«Pravda», 23. oktoobril 1953. a.

LAIATARBE-TÖÖSTUSKAUPADE TOOTMISE LAIENDAMISEST JA NENDE KVALITEEDI PARANDAMISEST

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee märgivad, et kommunistliku partei poliitika eduka teostamise tulemusena meie maa industrialiseerimise alal on Nõukogude Liidul praegu võimas, tehniliselt täiuslik rasketööstus, mis on kindlustanud meie kodumaa rahvamajanduse kiire, iseseisva ja kapitalistlikest maadest sõltumatu arenemise.

Rasketööstuse esmajärjekordse arendamise ülesande lahendamine on põhjalikult muutnud raske- ja kergetööstuse vahekorra tööstusliku tootmise üldmahus.

Tootmisvahendite osa NSV Liidu kogu tööstuse tootangus moodustab 1953. aastal umbes 70 protsenti. Seega moodustab rasketööstuse erikaal üle kahe kolmandiku tööstusliku tootmise üldmahus. Nüüd on rasketööstuse arendamises tehtud edusammude baasil olemas kõik tingimused selleks, et organiseerida rahvatarbeesemete tootmise järsk tõus. On olemas võimalus märksa suurendada kapitaalmahutusi tarbimisvahendeid tootvate tööstusharude arendamiseks.

Rööbiti sellega on saanud võimalikuks tarbeesemete tootmisele laiemalt kaasa tõmmata masinaehitus-, metallurgia- ja keemiatööstuse ettevõtteid ning teiste rasketööstuse harude ettevõtteid.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee, lähtudes peaülesandest — kindlustada tööliste, kolhoosnike, intelligentsi ja kõigi nõukogude inimeste materiaalse heaolu edasine tõus, peavad vajalikuks lähema kahe-kolme aasta jooksul igati forsseerida kergetööstuse arendamist selleks, et omada meie maal küllaldaselt hulgal laiatarbetööstuskaupu ja järsult suurendada elanikkonna varustamist nende kaupadega.

Mainitud ülesande täitmiseks tuleb rahvatarbeesemete tootmist arendada niisuguses ulatuses, et täita 1955. aastaks viie aasta plaanis rahvatarbeesemete tootmise alal kindlaksmääratud ülesanne tunduvalt varem.

Sõjajärgseil aastail on meie maa kergetööstuses laiatarbe-tööstuskaupade toodangu sõjaeelne tase saavutatud ja tunduvalt ületatud. 1953. aastal toodetakse: puuvillast riidet 5 miljardit 300 miljonit meetrit ehk 34 protsenti rohkem kui 1940. aastal; villast riidet üle 200 miljoni meetri ehk ligikaudu 70 protsenti rohkem kui 1940. aastal; siidriidet üle 400 miljoni meetri ehk üle viie korra rohkem kui 1940. aastal; trikoopesu sõjaeelse tasemega võrreldes 2,2 korda rohkem. Koduse majapidamise esemete ja kultuuritarvete tootmine on 1940. aastaga võrreldes märksa kasvanud.

Tarbeesemete tootmine tervikuna ületab 1953. aastal sõjaeelse, 1940. aasta taseme 72 protsendi võrra.

Kuid praegu saavutatud laiatarbekaupade tootmise maht ja nende kaupade kvaliteet ei rahulda töötajate kasvavaid tarvidusi.

Mõned tähtsad laiatarbekaupu tootvad tööstusharud arenevad ebarahuldavalt. Pealistrikotaaži toodang ületab 1953. aastal sõjaeelse toodangu kõigest 13 protsenti, linase riide tootmise tase aga on mõnevõrra isegi madalam kui 1940. aastal. Täiesti mitteküllaldane on vorsriiete, melangeeritud riide ja talvekleidiriide, tekkide, tülltoodete ja -kardinate, kottosukkade, muustriliste sokkide, siidist trikoopesu, rätikute, jalatsite, villase riide, peakatete, õmblustoodete, nõude, mööbli ja niisuguste kultuuritarvete, nagu raadioaparaatide, televiisorite, vihkute, jalgrataste, samuti ka elanikkonna elu-olu parandavate ja naiste kodust tööd kergendavate kaupade — õmblusmasinate, külmutuskappide, tolmuimejate ja pesupesemismasinate — tootmise tase.

Ei rahuldata elanikkonna nõudmist mudel- ja rantjalatsite ning nahktallaga jalatsite järele. Vähe toodetakse kõrgekvaliteedilisi kunstipäraseid nõusid ja portselanist esemeid. Piiratud on kellade sortiment.

Paljud NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi ja teiste tööstusministeeriumide ettevõtted, liiduvabariikide kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni ettevõtted valmistavad mitterahuldava kvaliteediga ja piiratud sortimendis toodangut. Eriti halvasti on korraldatud töö kaupade viimistlemise ja nende välisilme parandamise alal.

Esineb vananenud mudelite järgi valmistatud ja üksluise tegumoega kaupade ning suurte defektidega toodete väljalaskmist. Ikka veel toodetakse suurel hulgal kangaskaupu, mis on halvasti viimistletud, inetute mustritega ja tuhmi ning vähevastupidava värvusega.

Õmblustooteid valmistatakse sageli ebaõnnestunud või vananenud mudelite järgi, vähe lastakse välja vabalõikelisi palituid ja ülikondi, naiste kleidid on kehvalt kaunistatud detailidega, vähe valmistatakse väljaõmmeldud ja kaunistatud tooteid naistele ja lastele, rõivaste õmblemisel kasutatakse sageli madalakvaliteedilisi manuseid.

Kvaliteedilt mitterahuldavad on paljud mööbli, raadio-aparaatide ja televiisorite liigid. Eriti jäävad kaupade kvaliteedi tõstmises maha kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni ettevõtted.

Kaubandusorganisatsioonid ei võitle küllaldaselt kaupade kvaliteedi ja sortimendi eest, esitavad vähe nõudmisi tööstusele nende kaupade tootmise suurendamiseks, millele järele on suur nõudmine, ja mitteminevate toodete valmistamise vähendamiseks.

Rööbiti sellega ei rahulda Keemiatööstuse Ministeerium kergetööstuse kasvanud tarvidust. Ikka veel vähe toodetakse küüpvärve, värvilisi väävelvärvaineid puuvillase riide tööstuse jaoks, peitsvärve villa ja puuvilla jaoks, nitrovärve naha jaoks, värvpigmente viimistlusmaterjalide jaoks, akrüülemulsioone, polükloorvinüül tõrvu ja plastifikaatoreid nende jaoks ning teisi keemilisi materjale, mis on vajalikud kergetööstuse toodete kvaliteedi parandamiseks ja nende sortimendi laiendamiseks.

Masinatööstuse ettevõtted ei kindlusta kergetööstuse ettevõtete jaoks vajalike masinate tootmise küllaldast tõusu, mis pidurdab laiatarbe-tööstuskaupade tootmise kasvu.

Masinatööstuse Ministeerium ei ole seniajani organiseerinud naha- ja jalatsitööstuse sisseseadete tootmist, kõrgekvaliteediliste sukkade valmistamiseks kõrgeklassiliste trikotaažimasinate tootmist ja spetsiaalsete õmblusmasinate tootmist ega tooda küllaldaselt hulgal viimistlussisseseadeid tekstiilitööstusele.

Edasilükkamatu ülesanne seisab selles, et kahe-kolme aasta jooksul järsult parandada elanikkonna varustamist tööstuskaupadega — kangaskaupade, rõivaste, jalatsite, nõude, mööbli ning teiste kultuuri- ja elutarbeliste esemetega ning koduse majapidamise esemetega.

Rööbiti tootmise suurendamisega NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi ettevõtetes tuleb tunduvalt laiendada rahvatarbeesemete tootmist kohalikus ja koope-ratiivtööstuses ja ka rasketööstuses.

Kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni peamiseks ülesandeks on rahvatarbeesemete tootmise järsk suurenda-mine ja kaupade kvaliteedi tõstmine, kusjuures esimeses järjekorras tuleb arendada kohalikku tööstust ja tööndus-kooperatsiooni Uraali, Siberi, Kaug-Ida, Kesk-Aasia ja Kasahstani rajoonides. Otsustavalt tuleb parandada koha-liku tööstuse ja töönduskooperatsiooni ettevõtete tööd elanikkonna elutarbelise teenindamise alal, laiendada elu-tarbelise teenindamise ateljeede, kombinaatide ja paviljo-nide võrku, samuti ka mööbli, jalgrataste, õmblusmasinate, grammofonide, raadioaparaatide, jalatsite ja rõivaste parandamise töökodade võrku ning keemilise puhastuse ettevõtete võrku, pöörates erilist tähelepanu remonttööde kvaliteedile ja tellimuste tähtaegsele täitmisele.

1793 Rasketööstuse ministeeriumide ja eeskätt Metallurgia-tööstuse Ministeeriumi, Masinatööstuse Ministeeriumi, Elektri- ja Elektritööstuse Ministeeriumi, Trans-pordi- ja Raskemasinatööstuse Ministeeriumi, Kaitsetöös-tuse Ministeeriumi, Lennukitööstuse Ministeeriumi, Keemia-tööstuse Ministeeriumi, NSV Liidu Metsa- ja Paberitöös-tuse Ministeeriumi ja NSV Liidu Ehitusmaterjalide Töös-tuse Ministeeriumi üheks tähtsaimaks ülesandeks peab olema laiatarbeesemete tootmise järsk suurendamine elanik-konna jaoks, kaasa arvatud kultuuri- ja elutarbelised ese-med, mis kergendavad nõukogude inimeste tööd ja paran-davad nende elukondlikke tingimusi.

Rööbiti laiatarbekaupade tootmise mahulise suurenemi-sega on niisama suur tähtsus nende kvaliteedi parandami-sel. Laiatarbekaupade kvaliteet jääb seniajani maha nõu-kogude tarbija kasvanud nõudmistest.

Laiatarbekaupu tootva tööstuse töötajad ja ka kaubandus-töötajad peavad arvestama seda, et nõukogude rahva hea-olu kiire tõus kutsub esile kõrgekvaliteediliste kaupade tar-bimise veel kiirema tõusu.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee teevad kõigile laiatarbeesemeid tootva tööstuse töötajatele ülesandeks valmistada vastupidavaid, hästi viimistletud kõrgekvaliteedilisi kaupu. Alaline hoolitsemine väljalasta-vate toodete hea kvaliteedi ja hea väljanägemise eest on

iga ettevõtte, kõigi majandus-, partei- ja ametiühingu-organisatsioonide kohuseks.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee peavad vajalikuks tunduvalt suurendada summade mahutamist kergetööstuse arendamisse, suurendada ülesandeid rahvatarbeesemete tootmise alal ja ulatuslikumalt tarbeesemete tootmisele kaasa tõmmata masinaehituse ja teisi rasketööstuse ettevõtteid.

Selleks, et suurendada lähematel aastatel laiatarbekaupade tootmist, tõsta nende kvaliteeti ja laiendada sortimenti, NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee määrasid:

1. Ette näha ülesanne tähtsamate kaupade tootmise alal järgmises ulatuses:

	Mööduühik	1954. a.	1955. a.
Puuvillane riie	miljonites meetrites	5549	6267
Villane riie	" "	242	271
Siidriie	" "	504	573
Linane riie	" "	295	406
Trikoopesu	miljonites tükkides	326	382
Pealistrikotaaz	" "	79	88
Sukad ja sokid	miljonites paarides	673	777
Nahkjalatsid	" "	267	318
Viltjalatsid	tuh. paarides	29 046	33 469
Omblustooted	miljonites rublades	44 014	51 805
Omblusmasinad	tuh. tükkides	1335	2615
Jalgrattad	" "	2510	3445
Mootorrattad	" "	190	225
Iga liiki kellad	" "	16 800	22 000
sealhulgas käekellad	" "	5650	7150
Raadioaparaadid ja televiisorid	" "	3186	4527
sealhulgas televiisorid	" "	325	760
Kodusõd külmutuskapid	" "	207	330
Metallvoodid	" "	13 500	16 540
Mööbel	miljonites rublades	5336	6958

2. Ette näha tähtsamate laiatarbe-tööstuskaupade liikide tootmise kasv 1956. aastal 1950. aastaga võrreldes umbes järgmises ulatuses:

Villane riie	2 korda
Siidriie	5,2 korda
Puuvillane riie	70 protsenti
Trikoopesu	2,8 korda

Sukad ja sokid	80 protsenti
Nahkjalsid	70 protsenti
Omblusmasinad	5,9 korda
Jalgrattad	5,8 korda
Kellad	3,2 korda
Raadioaparaadid ja televiisorid	5 korda
Mööbel	3,9 korda

KANGASKAUPADE SORTIMENDI LAIENDAMISEST JA NENDE KVALITEEDI PARANDAMISEST

3. Konstateerida, et praegu NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi ettevõtete ning kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni ettevõtete poolt valmistatavate puuvillaste, villaste, siidist ja linaste kangaskaupade kvaliteet ja sortiment ei rahulda täiel määral elanikkonna kasvanud nõudmisi.

Puuvillase riide tööstuse ettevõtted toodavad suurel hulgal kangaskaupu, millel on ketramisel, kudumisel ja viimistlemisel tekkinud vigu, ning tuhmide, ähmaste värvidega ja mittevastupidavalt värvitud kangaskaupu.

Staapelkiust kangaskaubad, mida puuvillase riide tööstuse ettevõtted toodavad, lähevad pesemisel palju kokku.

Puuvillase riide tööstus ei tooda küllaldaselt hulgal kangaskaupu, mille järele on elanikkonnas suur nõudmine.

Siiditööstuses staapelkiust valmistatud kangaskaupadest on paljud niisugused, mis pesemisel palju kokku lähevad, kunstiidist särgiriiet toodetakse piiratud arvus mustrites ja värvides, trükitud riiet ei toodeta küllaldaselt hulgas mustrites ja värvides, küllaldaselt ei toodeta krepp-kangaskaupu.

Linatööstus ei tooda küllaldaselt kõrgekvaliteedilist linast riiet, žakardriiet, ülikonna- ja kleidiriideid ja pleegitamata peenlinast riiet.

4. Selleks, et parandada puuvillaste kangaskaupade sortimenti, kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi maksimaalselt laiendama kangaskaupade tootmist, mille järele on elanikkonnas suur nõudmine, nimelt baika, flanelli, kalevi, velvetoni, seemisriide, melanžeeritud riide, vorsriiete (velvet-kord, velvet-rubtšik, pool-samet), kunstiidiga kangaskaupade, tekkide, rätikute, särgiriiete, tafti, sefiiride ja kirjult kootud riiete tootmist.

5. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi:

a) kindlustama aastail 1954—1955 järgmiste tähtsamate puuvillaste kangaskaupade tootmise:

	(Miljonites meetrites)	
	1954. a.	1955. a.
Sits	810,0	905,0
Satään	540,0	610,0
Talvise alagrupi kleidiriided	180,0	270,0
Mitkalpesuriided	210,0	240,0
Talvise alagrupi valmisriiete jaoks määratud riided	70,0	100,0
Melanžeeritud kirjult kootud riided	160,0	220,0
Vorsgrupi riided	22,5	45,0
Tekigrupi riided	16,0	35,0
sealhulgas pikeetekid	2,0	8,0
Sefiirid, popelliinid värvitud lõngast põhimustritega	25,0	50,0
Froteelinad ja käterätid	8,0	15,0

b) selleks, et likvideerida puuvillase ja siidriide tööstuse ettevõtete poolt staapelkiust valmistatava riide kokkumine, varustada viimistlusvabrikud kõige lühema aja jooksul spetsiaalsete masinatega, et teha staapelkiust riie mittekokkuminevaks.

6. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi:

a) valmistama täisvillast kammvillülikonnariiet 1954. aastal 7,3 miljonit meetrit ja 1955. aastal 10,5 miljonit meetrit, täisvillast peenkalevit palitute ja ülikonnade jaoks 1954. aastal 5,4 miljonit meetrit ja 1955. aastal 6,4 miljonit meetrit ning bobrikut 1954. aastal 6,45 miljonit meetrit ja 1955. aastal 7,5 miljonit meetrit;

b) suurendama esimeses järjekorras trikoo («metroo», «luks» ja «udarnik»), bostoni, koverkoti, gabardiini ja drapi («veluur» ja «stolitšnõi»), peenkalevist «kastor» ja «krepp» tüüpi ülikonnariiete valmistamist ja karmkalevi tööstuses kergema bobriku ja poolkarmi vorseeritud drapi valmistamist;

c) kindlustama villase riide viimistlemise ja värvimise protsesside parandamist, organiseerima kõigi täisvillast palitu- ja ülikonnariiete ja poolvillase kalevi märga dekaateerimist; juurutama kõigi täisvillast kammvillriiete ja kalevi hüdraulilist pressimist; varustama ettevõtted seadeldistega palituriiete veekindlaks tegemiseks; seadma

sisse täisvillast riide imbutamise koide poolt kahjustamise vastu, organiseerima kõigi puhtast villast kammvill-ülikonna- ja palituriiete apreteerimist;

d) suurendama 1954. aastal poolvillaste kleidiriide grupis parema kvaliteediga riide tootmist koolivormikleitide jaoks 8 miljoni meetrini, kirjult kootud riide väljalaskmist ühe miljoni meetrini ja kreppkeeruga lõngast riide tootmist 2 miljoni meetrini;

e) kindlustama, et 1954. aastal toodetaks kammvillast muustrilist poolvillast ülikonnariiet vähemalt 40 protsendi ulatuses üldisest toodangust, sealhulgas heledavärvilist riiet vähemalt 20 protsenti;

f) parandama vaipade kvaliteeti ja kindlustama, et 1954. aastal valmistataks vaipu 5 200 000 ruutmeetrit ja 1955. aastal 6 miljonit ruutmeetrit.

7. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi parandama siidriide viimistlust, tõstma riide pesukindlust, eriti voodririide pesukindlust, suurendama trükitud riide tootmist. Parandada kirjult kootud kleidiriide kujundust ja massis värvitud kunstsiidist särgiriide kujundust, laiendades värvuste gammat, parandada staa-pelkiust siidriide viimistlust; võtta tarvitusele abinõud, mis kindlustavad kokkumineku vähenemist ja kangaskaupade koloriidilise kujundamise parandamist.

8. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi kindlustama, et aastail 1954—1955 valmis-tatakse järgmisel hulgal tähtsamaid linasest riidest kangas-kaupu:

	(Miljonites meetrites)	
	1954. a.	1955. a.
Laiad žakardriided	6,0	12,0
Kitsad žakardriided	10,5	13,5
Ülikonna- ja kleidiriided	5,0	12,0
Valged laiad lõuendid	6,0	15,0
Happega töödeldud pleegitamata peenlinased riided	15,0	30,0
Vaheriie	46,0	55,0

ÕMBLUS- JA KARUSNAHKSETE TOODETE SORTIMENDI LAIENDAMISEST JA KVALITEEDI PARANDAMISEST

9. Konstateerida, et osa õmblustooteid valmistatakse ebaõnnestunud või vananenud tegumoodide järgi, vähe toodetakse vabalõikelisi mantleid ja ülikondi, naiste kleidid on kehvalt kaunistatud viimistlusdetailidega, küllaldaselt hulgal ei valmistata väljaõmblustega ja kaunistustega tooteid naiste ja laste jaoks. Mõned vabrikud rikuvad tehnoloogilist distsipliini, töötlevad üksikuid rõivadetaile hooletult, kasutavad rõivaste õmblemisel sageli madalakvaliteedilisi manuseid.

10. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi:

a) kindlustama aastail 1954—1955 järgmiste tähtsamate õmblustoodete valmistamise:

	(Tuhandetes tükides)	
	1954. a.	1955. a.
Villased mantlid	15 000	20 000
Villased ülikonnad	12 400	16 000
Puuvillased ülikonnad	11 600	15 000
Villased püksid	10 000	13 000
Puuvillased ja linased püksid	14 000	18 000
Kleidid	10 300	13 000

b) kindlustama 1954. aastal järgmiste karusnahatoodete valmistamise: kasukad — 300 000 tükki, jakid — 75 000 tükki, laste palitud — 1 100 000 tükki, kraed — 11 000 000 tükki, karusnahksed peakatted — 13 500 000 tükki;

c) kindlustama mantlite, ülikondade, kleitide ja meeste särkide õmblemise kvaliteedi märgatavat paranemist, ostjate nõudmistele ja maitsele vastavate mudelite ja tegumoodide väljatöötamist ja juurutamist, vastavalt erisugustele hooegadele;

d) organiseerima kallihinnalistest karusnahkadest kaunistusega naiste talvemantlite tootmist;

e) organiseerima 1954. aastal Lvovis, Kišinjovis, Alma-Atas, Vilniuses ja Kuibõševis moemajad kõrge kunstiväärtusega rõivamudelite väljatöötamiseks;

f) õmblema 1954. aastal tooteid staapelkiu- ja viskoosriidest, mis ei lähe kokku üle 5 protsendi, ning puuvillasest särgi- ja pesuriidest, mis ei lähe kokku üle 2—3 protsendi;

g) märksa suurendama saarma- ja kotiknaha laadseks eriti töödeldud lambanahast, kotiku-, soobli-, naaritsa- ja teiste karusnahkade laadseks pügatud küülikunahast, oravanahast, eriti siberi orava nahast, mustast, hallist ja värvilisest karakullist, mongoli koopaorava (värvimata ja värvitud) nahast toodete väljalaset.

11. Tunnistades karusloomade küttimise ja karusnahkade varumise ebarahuldavaks, teha NSV Liidu Põllumajanduse ja Varumise Ministeeriumile ning Väliskaubanduse Ministeeriumile ülesandeks NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi osavõtul välja töötada ja kuu aja jooksul NSV Liidu Ministrite Nõukogule esitada ettepanekud karusloomade küttimise ja karusnahkade varumise parandamise kohta.

TRIKOTAAŽITOODETE SORTIMENDI LAIENDAMISEST JA KVALITEEDI PARANDAMISEST

12. Konstateerida, et trikotaažitööstuse ettevõtted lasevad veel mitteküllaldasel hulgal välja tooteid, nagu kottonsukki, muustrilisi sokke ja viskoosriidest pesu, mille järele on elanikkonna hulgas suur nõudmine. Täiesti mitteküllaldaselt juurutatakse komplitseeritud koega pealistrikotaažiesemete valmistamist. Trikotaažitooted värvitakse sageli tuhmide, üksluiste värvidega, ömmeldakse lihtsustatud tegumoodide järgi ja viimistletakse madalakvaliteediliste manustega. Pidada vajalikuks arendada trikotaažitoodete massilist valmistamist vastavalt elanikkonna tarvidustele (laste, naiste ja meeste trikotaažitooted) ja kooskõlas mitmesuguste hooaegadega (kevad-suvised ja sügis-talvised trikotaažitooted); parandada nii trikoopesu kui ka pealistikotaaži ning sukkade ja sokkide kvaliteeti.

13. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi:

a) kindlustama, et 1954. aastal lastaks välja 40 miljonit kunstiidist trikoopesueset ning 14 miljonit meeste-särki, käisteta särki ja võrksärki, 2 miljonit villast pealistikotaažieset ja 16 miljonit poolvillast pealistikotaažieset, 45 miljonit paari naiste kottonsukki, sealhulgas täissiidist kuni 2 miljonit paari, 12,5 miljonit paari villaseid ja poolvillaseid sukki ja sokke;

b) kindlustama, et 1954. aastal kogu naistepesu kettkoe-

kangast ja vähemalt 50 protsenti teistest siidkangaliikidest valmistatakse aplikatsioonide, pitside ja väljaõmblusega kaunistatult. Märksa parandada nende toodete väljaõmblemise ja viimistlemise kvaliteeti;

c) avama trikootažitoodete individuaaltellimiste järgi õmblemise ateljeed Moskvast, Leningradis, Erevanis, Tbilisis, Stalingradis, Frünzes, Stalinabadis, Ašhabadis, Riias, Tallinnas, Harkovis, Odessas, Lvovis, Kuibõševis, Kalininis ja Gorkis.

Liiduvabariikide ministrite nõukogudel kindlustada ruumide andmine ateljeede avamiseks mainitud linnades;

d) kindlustama, et 1954. aastal lastaks välja kaunistusega naistekindaid ja laste labakindaid 70 protsendi ulatuses nende toodete koguväljalaskest.

JALATSITE SORTIMENDI LAIENDAMISEST JA NENDE KVALITEEDI PARANDAMISEST

14. Konstateerida, et naha- ja jalatsitööstuse töötajate ees seisvaks põhiülesandeks on valmistatavate toodete kvaliteedi pidev parandamine ja nende sortimendi laiendamine. Lähema kahe aasta jooksul tuleb rantjalatsite tootmist kahekordistada, lakknahast, seemisnahast ja valgest ševroonahast jalatsite tootmist suurendada rohkem kui kolmekordseks, tunduvalt laiendada juhtnahast säärikute ja nahktallaga vastupidavate koolijalatsite tootmist poiste ja tüdrukute jaoks, samuti märksa laiendada kergete suvejalatsite ja toakingade tootmist. Erilist tähelepanu tuleb pöörata kroomnahast kaupade värviskaala laiendamisele, kõrgekvaliteediliste rantjalatsite õmblemiseks heleda tallanaha tootmise suurendamisele ja kandmisel vastupidavama tallanaha saamisele, eriti lastejalatsite jaoks.

Selleks, et rahuldada järjest kasvavaid nõudmisi nahkesemete ja jalatsite järele, tuleb igati suurendada tootmisvõimsusi nii uute ettevõtete ehitamise arvel kui ka eriti olemasolevate ettevõtete rekonstrueerimise ja laiendamise arvel, samuti naha töötlemisega seotud suurt tööjõukulu nõudvate protsesside mehhaniseerimise, jalatsitootmise konveieriseerimise ja automatiseerimise arvel.

15. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi:

a) kindlustama, et 1954. aastal toodetaks 29 miljonit

paari juhtnahast säärrikuid, 110 miljonit paari kroomnahast jalatseid, 75 miljonit paari nahktallaga jalatseid, 25 miljonit paari rantjalatseid, 12 miljonit paari mudeljalatseid, sealhulgas 3 miljonit paari lakknahast, seemisnahast ja valgest ševroonahast jalatseid.

Kindlustada paremat sortimenti jalatsite — koolijalatsite, poiste nahktallaga jalatsite, naiste madala ja keskmise kontsaga mudeljalatsite, sandalettide tüüpi meeste, naiste ja laste suvejalatsite ning juhtnahast säärrikute tootmise tunduv suurendamine;

b) välja töötama uued, mugavamad, kaunimad ja nägusamad jalatsite tegumood ja mudelid ning alustama nende tootmist;

c) laiendama soojade jalatsite sortimenti vildist ja nahast kombineeritud pealsetega naiste-, tütarlaste-, kooli- ja lastesaabaste tootmise organiseerimise teel;

d) laiendama vildist pealsetega uut liiki ja konstruktsiooni toakingade ning sissepressitud mustriga mitmes värvis nahkkaupade sortimenti.

16. Määrata Keemiatööstuse Ministeeriumile kindlaks ülesanne kummijalatsite tootmise alal 1954. aastaks — 91 miljonit paari ja 1955. aastaks — 95,8 miljonit paari; NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumile 1954. aastaks — 4,2 miljonit paari ja 1955. aastaks — 4,2 miljonit paari; liiduvabariikide kohaliku ja kütteainetetööstuse ministeeriumidele 1954. aastaks — 3,2 miljonit paari ja 1955. aastaks — 3,2 miljonit paari; Tööstuskooperatsiooni Kesknõukogule 1954. aastaks — 6,2 miljonit paari ja 1955. aastaks — 6,2 miljonit paari.

17. Kohustada Keemiatööstuse Ministeeriumi:

a) järsult parandama kummijalatsite, eriti stantsitud kalosside kvaliteeti; suurendama eriti nõutavate kummijalatsite, sealhulgas kummisäärrikute, värviliste jalatsite, naiste ja tütarlaste lakeeritud säärrikute, rõhknööpidega ja tõmbelukuga botikute tootmist ja hankimist kaubandusorganisatsioonidele; likvideerima mahajäämuse kummijalatsite uute mudelite ja tegumoodide väljatöötamises ja kindlustama, alates 1954. aastast, nahkjalatsite mudelitele ja tegumoodidele vastavate kummijalatsite tootmist;

b) tootma ja andma müügivörku turufondi kohaselt 1954. aastal: 5 000 000 paari lakeeritud säärrikuid; 2 600 000 paari tõmbelukuga ja rõhknööpidega naistebotikuid; 11 500 000 paari säärrikuid.

PUDUKAUPADE TOOTMISE SUURENDAMISEST JA NENDE KVALITEEDI PARANDAMISEST

18. Pidada vajalikuks:

tekstiilpudukaupade tööstuses tunduvalt rikastada tültoodete ja -kardinate sortimenti, laiendada nende toodete valmistamisel kunstkiu ja värvilise lõnga kasutamist, kasutada täielikult sisseseadet kahekordse koega keerukamate ja huvitavamate mustrite valmistamiseks.

Tunduvalt laiendada atlass- ja sidumispaelte sortimenti, suurendada nende tootmist ja parandada nende värvingut.

Tunduvalt suurendada pesupaelte valmistamist.

Parandada poolvillaste rätikute ja kaelasallide värvingut.

Nahkpudukaupade alal laiendada sortimenti uute mudelite, tegumoodide ja manuste süstemaatilise kasutuselevõtmise arvel.

Valmistada nahkpudukaupu mitmekesistes värvides nahast ja selle aseainetest kaunima nikeldatud, kroomitud, valgevasest ja kullatud furnituuriga.

Suurendada kunstilise pudukauba tootmist mitmesugustest nahkkaupadest ning samuti ka kunstnahast.

19. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi:

a) suurendama tültoodete ja -kardinate tootmise 1954. aastal 60,5 miljoni meetrini ja 1955. aastal 90 miljoni meetrini ehk seitsmekordseks, võrreldes 1950. aastaga; hankima turu jaoks 110 miljonit meetrit kunstiidist atlasspaela;

b) suurendama 1954. aastal tültoodete ja -kardinate tootmist, mille valmistamisel on kasutatud kunstiidi.

Välja töötada ja juurutada tootmisse 1954. aastal uusi kardinaamustreid, mille juures on kasutatud staapelkiudu, kaheniidilist kardinatülli, samuti ka keerulise koega tülli ja kahevärvilist kardinatülli.

Hakata uuesti tootma võrkriidest tül-tükikaupu;

c) laiendada kaelasidemete sortimenti ja parandama nende kvaliteeti.

20. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi:

a) kindlustama, et 1954. aastal toodetaks puuvillast niiti 1900 miljonit tingrulli ja 1955. aastal 1950 miljonit tingrulli, sealhulgas valmistataks kuuekordset tugevat niiti

1954. aastal 300 miljonit tingrulli ja 1955. aastal 350 miljonit tingrulli; tunduvalt parandama puuvillase niidi kvaliteeti ja viimistlust;

b) suurendama niittoodete valmistamist ja kindlustama, et 1954. aastal valmistataks mulineeniiti 600 miljonit tokki ja 1955. aastal 750 miljonit tokki;

c) tunduvalt laiendama niidi ja niittoodete värvuste gammat ning parandama niidi ja niittoodete markeerimist ja pakkimist;

d) kindlustama, et 1954. aastal toodetaks vatti 126 000 tonni ja 1955. aastal 130 000 tonni, hankides kaubandusorganisatsioonidele vatti müügivalmis pakitult vähemalt 20 protsenti;

e) kindlustama, et 1954. aastal toodetaks vatiini 3,5 miljonit meetrit ja 1955. aastal 4,5 miljonit meetrit, tunduvalt suurendades trikotaažvatiini tootmist;

f) kindlustama, et 1954. aastal toodetaks lauavahariiet 30 miljonit meetrit ja 1955. aastal 45 miljonit meetrit, parandama salvräti- ja lauavahariide kvaliteeti ja kunstilist kujundamist ning kindlustama, et seda lastaks välja mitmekesistes mustrites valgel ja helebeežil põhjal 50 protsendi ulatuses.

SORDILAUANÕUDE TOOTMISE SUURENDAMISEST JA NENDE KVALITEEDI PARANDAMISEST

21. Klaasitööstuses rikastada kahe-kolme aasta jooksul sordilauanõude sortimenti. Tähtsale kohale klaasitööstuse töös peab tõusma kristalli tootmine, mille valmistamist tuleb suurendada 1956. aastal vähemalt kümnekordseks, võrreldes 1953. aastaga.

Klaasitööstuse töötajate peaülesanneteks on:

tunduvalt laiendada ja uuendada valmistatavate toodete sortimenti, suurendada pealepandava värvilise klaasiga, mitmevärvilise niitkaunistusega, fototrükiga, kullaga kaunistatud, malahhiitklaasist ja värvilisest klaasist toodete valmistamist;

laiendada kunstipärase maalinguga, lihvitud, keemiliselt ja leegiga poleeritud sordilauanõude valmistamist;

igati mehhaniseerida sordilauanõude valmistamist ja viimistlemist, tunduvalt suurendada värvilisest klaasist õhukeste seintega pressitud toodete valmistamist;

igati arendada konveiersüsteemi klaasitööstuses toodete töötlemisel;

vähendada klaasi purunemist ja jäätmeid tootmises ning tõsta klaasikeetmisahjude ja sisseseadete kasutamise koefitsienti.

22. Määrata kindlaks sordilauanõude tootmise ülesanne 1954. aastaks 366 miljoni rubla ulatuses (ettevõtete hulgihindades 1. jaanuaril 1952. a.) ja 1955. aastaks 418 miljoni rubla ulatuses, sealhulgas NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi süsteemis 1954. aastaks 350 miljoni rubla ulatuses ja 1955. aastaks 400 miljoni rubla ulatuses.

23. Sordilauanõude tootmist suurendada aastail 1954—1955 sortimendi laiendamise arvel, parandades puhutud ning pressitud ja puhutud sordilauanõude kvaliteeti, kindlustades, et 1954. aastal NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi klaasitööstuse ettevõtted valmistaksid 90 miljonit puhutud ning pressitud ja puhutud sordilauanõud, sealhulgas 11 miljonit veini- ja veekaravini, 2 miljonit komplekti veini ja vee jaoks, 13 miljonit napsiklaasi, veiniklaasi, pokaali ja väikest pokaali, 3 miljonit jalaga vaasi ja 2 miljonit lillevaasi.

Valmistada 1954. aastal 1,5 miljonit kristalltoodet. Alustada uuesti mitmevärvilise niitkaunistusega ja kullaga kaunistatud toodete valmistamist.

24. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi:

a) organiseerima fototrukiga kaunistatud ja kullaga dekoreeritud toodete valmistamist;

b) hankima pealepandava klaasiga tooteid vähemalt kaheksas värvis, sealhulgas laskma välja vähemalt 5 protsenti tooteist kuldrubiini ja smaragdi värvis; laialdaselt kasutama toodete töötlemist otse- ja vastulihviga;

c) andma kaubandusorganisatsioonidele tualettserviise, kõrgekvaliteedilisi vaase, veiniserviise, kingitus- ja mälestusesemeid, mis on pakitud vutlaritesse ja reklaamkarpidesse.

KELLADE TOOTMISEST

25. Kohustada Masinatööstuse Ministeeriumi:

a) hankima kaubandusorganisatsioonidele 1954. aastal 200 000 naiste käekella «Zarja», sealhulgas 100 000 kuld-

corpusega kella, ja 1955. aastal 750 000 kella, sealhulgas 250 000 kuldcorpusega kella.

Mainitud kellad tuleb hankida komplektis nahkrihmaga või siidist ripspaelaga, pakituna eri karpi;

b) peale praegu kuues variandis toodetavate naiste käekellade «Zvezda» välja laskma seda marki kelli kuldcorpuses, kujundatuna kahes uues variandis;

c) kindlustama 1954. aastast peale osa käekellade «Pobeda» tootmise tolmu- ja veekindlas corpuses, tsentraalse sekundiosutiga, helenduvate numbrilaua ja osutitega, — NSV Liidu Kaubandusministeeriumiga kooskõlastatud hulgal ja näidiste järgi. Kindlustama, et 1954. aastal valmistataks kuldcorpuses käekelli «Pobeda» kolmes variandis 60 000 tükki ja 1955. aastal 85 000 tükki;

d) organiseerima väikese gabariidiga portatiivsete äratuskellade massilist tootmist, kusjuures corpused on kujundatud erisuguselt, nii metallist kui ka kombineeritud (metallist ja plastilisest massist), — NSV Liidu Kaubandusministeeriumiga kooskõlastatud hulgal;

e) tootma 1954. aastal proovipartii nahktupes reisi-äratuskelli. 1954. aastal uuesti alustama tunde löövate seinakellade tootmist;

f) 1954. aastal välja töötama paremaid liike lauakelli, sealhulgas nädalaks või kaheks nädalaks üleskeeratavaid ja tunde löövaid lauakelli, millede corpused, numbrilauad ja osutid on kujundatud eri variantides, ja kindlustama aastail 1954—1955 nende tootmise NSV Liidu Kaubandusministeeriumiga kooskõlastatud hulgal;

g) kindlustama uut tüüpi käekellade tootmise järgmisel hulgal:

	(Tuhandetes tükides)	
	1954. a.	1955. a.
Tolmu- ja veekindlas corpuses . . .	200	300
Tsentraalse sekundiosutiga:		
mudel nr. 1	150	400
mudel nr. 2	150	400
Helenduvate numbrilaua ja osutitega:		
mudel nr. 10	70	85
mudel nr. 11	70	85

JALGRATASTE, MOOTORRATASTE, GRAMMOFONIDE JA FOTOAPARAATIDE TOOTMISEST

26. Kohustada Masinatööstuse Ministeeriumi:

a) 1. jaanuariks 1955 välja töötama 350—500 ccm silindrimahuliste mootoritega mootorrataste konstruktsiooni ja valmistama proovieksemplarid, samuti välja töötama vähemalt kaht tüüpi jalgrattamootorite konstruktsioonid;

b) parandama jalgrataste kujundust, alates 1954. aastast valmistama vähemalt 25 protsenti jalgrattaid kümnet eri värvi lakk-kattega, tootma vähemalt 50 protsenti hariikke ja kergemat tüüpi jalgrattaid ning 75 protsenti lastejalgrattaid kroomitud rattapöidadega;

c) 1954. aastal märksa suurendama naiste-, laste- ja kergemat tüüpi jalgrataste tootmist;

d) tootma paremasüsteemiliste käsipiduritega varustatud kergemat tüüpi meeste- ja naistejalgrattaid;

e) märksa vähendada iga tüüpi jalgrataste kaalu, kasutades kergemaid detaile ja rattakumme.

27. Kohustada Masinatööstuse Ministeeriumi 1. jaanuariks 1955 välja töötama uusi jalgrattatüüpe, sealhulgas «Tandemi» tüüpi jalgrattad, järelvankriga jalgrattad, vähendatud gabariidiga lastejalgrattad (poiste ja tüdrukute jaoks), suurendatud kandejõuga jalgrattad ja muud tüüpi jalgrattad.

28. Kohustada Lennukitööstuse Ministeeriumi:

a) organiseerima jalgrattamootorite tootmist ja valmistama 1954. aastal neid mootoreid 30 000 tükki ja 1955. aastal 40 000 tükki;

b) organiseerima mitmesuguse võimsusega (vähemalt kaheksa- või kümneksikilose võimsusega) paadi-päramootorite tootmist ja valmistama neid mootoreid 1954. aastal 20 000 tükki ja 1955. aastal 40 000 tükki.

29. Suurendada grammofonide tootmist 1954. aastal 921 000-ni ja 1955. aastal 1 125 000-ni.

30. Suurendada fotoaparaatide tootmist 1954. aastal 765 000-ni ja 1955. aastal 1 000 000-ni.

31. Kohustada Kaitsetööstuse Ministeeriumi organiseerima 1954. aastast peale fotokaamera «Smena» uue massilise väikesegabariidilise mudeli tootmist ja 1954. aastal niisuguseid fotokaameraid valmistama 150 000 tükki ja 1955. aastal 200 000 tükki.

KULTUURI- JA ELUTARBELISTE KAUPADE NING KODUSE MAJAPIDAMISE ESEMETE TOOTMISE SUURENDAMISEST, NENDE SORTIMENDI LAIEN- DAMISEST JA KVALITEEDI PARANDAMISEST

32. Koduse majapidamise tööstuskaupu tootvate raske-
tööstusharude ja ennekõike Masinatööstuse Ministeeriumi,
Elektrijaamade ja Elektritööstuse Ministeeriumi, Trans-
pordi- ja Raskemasinatööstuse Ministeeriumi, Lennukitöös-
tuse Ministeeriumi, Kaitsetööstuse Ministeeriumi, Metall-
urgiatööstuse Ministeeriumi, NSV Liidu Ehitusmaterjalide
Tööstuse Ministeeriumi, samuti ka kohaliku tööstuse ja
töõnduskooperatsiooni üheks tähtsaimaks ülesandeks on
rööbiti koduse majapidamise kaupade tootmise tunduva
suurendamise kindlustamisega toodangu kvaliteedi paran-
damine, abinõude tarvituselevõtmine tootmise spetsialisee-
rimiseks ja seega toodangu maksumuse odavamaks muut-
miseks, samuti ka kaupade sortimendi laiendamine selleks,
et kergendada koduperenaiste tööd, luua elanikkonnale
mugavusi ja parandada nende igapäevast eluolu.

33. Viia koduste tolmuimejate tootmine 1954. aastal
243 000-ni ja 1955. aastal 483 000-ni.

34. Viia pesupesemismasinade tootmine 1954. aastal
111 000-ni ja 1955. aastal 296 300-ni.

35. Kohustada Lennukitööstuse Ministeeriumi ning
Elektrijaamade ja Elektritööstuse Ministeeriumi organisee-
rima konstruktsioonilt lihtsate ja odavate pesupesemisma-
sinade (1,5 kg kuiva pesu jaoks) tootmine.

36. Viia elektritriikraudade tootmine 1954. aastal
3 550 000-ni ja 1955. aastal 4 375 000-ni, s. o. suurendada
üheksakordseks, võrreldes 1950. aastaga.

37. Viia mustast malmist nõude tootmine 1954. aastal
47 700 tonnini ja 1955. aastal 67 500 tonnini, s. o. suuren-
dada umbes viiekordseks, võrreldes 1950. aastaga.

38. Viia emailleeritud malmnõude tootmine 1954. aastal
12 345 tonnini ja 1955. aastal 20 070 tonnini, s. o. suuren-
dada rohkem kui seitsmekordseks, võrreldes 1950. aastaga.

39. Viia rauast emailleeritud nõude tootmine 1954. aastal
61 200 tonnini ja 1955. aastal 114 200 tonnini, s. o. suu-
rendada rohkem kui 5,5-kordseks, võrreldes 1950. aastaga.

Kohustada ministeeriume-hankijaid tunduvalt parandama
emailleeritud nõude kvaliteeti ja kindlustama esimest sorti

emailleeritud nõude hankimise kaubandusorganisatsioonidele vähemalt 70 protsendi ulatuses.

Tunduvalt vähendada ühetoonilist tumedat värvi emailiga kaetud raudnõude valmistamist, kindlustades ilusates tootmises emailiga kaetud nõude tootmise laiendamist.

40. Viia tsingitud raudnõude tootmine 1954. aastal 143 900 tonnini ja 1955. aastal 193 700 tonnini, s. o. suurendada neljakordseks, võrreldes 1950. aastaga.

41. Viia alumiiniumnõude tootmine 1954. aastal 90 000 tonnini ja 1955. aastal 107 000 tonnini, s. o. suurendada kolmekordseks, võrreldes 1950. aastaga.

Kohustada ministeeriume ja keskasutusi parandama alumiiniumnõude kvaliteeti nende parema poleerimise teel ning valmistama nendele nõudele kasutamiseks mugavad käepidemed plastmassist või alumiiniumsulamitest või kuumusekindla lakiga kaetud lehtterasest.

42. Viia samovaride tootmine 1954. aastal 675 000-ni ja 1955. aastal 890 000-ni, s. o. suurendada neljakordseks, võrreldes 1950. aastaga.

43. Viia roostevabast terasest lusikate tootmine 1954. aastal 11,7 miljonini ja 1955. aastal 17,2 miljonini, s. o. suurendada viiekordseks, võrreldes 1950. aastaga.

44. Viia petrooleumkeetjate ja petrooleumigaasikeetjate tootmine 1954. aastal 2 966 000-ni ja 1955. aastal 3 843 000-ni, s. o. suurendada peaaegu kolmekordseks, võrreldes 1950. aastaga.

45. Suurendada metallvoodite tootmist 1954. aastal 13,5 miljonini ja 1955. aastal 16,5 miljonini.

Võtta tarvitusele abinõud valmistatavate voodite kvaliteedi tunduvaks parandamiseks, parandada voodite nikeldamist, kroonimist, värvimist ja sõlmede kinnitamist.

46. Konstateerida, et ministeeriumid ja keskasutused ei ole pööranud küllaldast tähelepanu mööbli tootmise arendamisele ja selle kvaliteedi parandamisele. Tootmisvõimsused mööbli valmistamise alal, eriti NSV Liidu Metsa- ja Paberitööstuse Ministeeriumi ettevõtetes, on kasvanud nõrgalt.

Valmistatava mööbli sortiment on piiratud. Väga vähe lastakse välja kõrgema ja esimese klassi mööblit, painutatud mööblit, raamatukappe, lastemööblit ning mööbli-garnituure kahtetoaliste ja kolmetoaliste korterite sisustamiseks. Kaubandusvõrku saabuv mööbel, eriti see, mis on valmistatud kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni

ettevõtetes, on madala kvaliteediga ega vasta ostjate nõuetele.

Kohustada NSV Liidu Metsa- ja Paberitööstuse Ministeeriumi ja liiduvabariikide ministrite nõukogusid:

a) laiendada mööblitöötajate poolt valmistatava mööbli sortimenti ja kindlustama, et tunduvalt suurendataks painutatud toolide, puhvetite, riide- ja pesukappide, raamatukappide, diivanite, lastemööbli ning kahetoaliste ja kolmetoaliste korterite sisustamiseks vajalike mööbligarnituuride tootmist, nähes iga meie maa rajoonis ette mööblitoodete valmistamise laiendamist, mille järele elanikkonnal on suur nõudmine;

b) suurendama kõrgema ja esimese klassi mööbli valmistamist;

c) järsult tõstma valmistatava mööbli kvaliteeti sel teel, et laiendatakse vineeriga kaetud mööbli ja kokkupandava konstruktsiooniga mööbli valmistamist, parandatakse mööbli vorme ja viimistlust, laiemalt kasutatakse väärtuslike puuliikide imiteerimist mööbli valmistamisel ning kasutatakse kõrgekvaliteedilisi lakke ja värve, mööbliriidet, peegleid ja furnituure.

47. Kohustada NSV Liidu Metsa- ja Paberitööstuse Ministeeriumi hankima kohvreid kaubandusorganisatsioonidega kooskõlastatud sortimendis, kindlustades, et valmistatakse hästi viimistletud kohvreid mitmesuguse kuju ja suurusega, heakvaliteedilise furnituuriga, nitrolakiga kaetud fiiberkohvreid, pappkohvreid spetsiaalsest kohvripapist, mis on kerge, vastupidav ja hästi värvitud.

48. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi, Tööstuskooperatsiooni Kesknõukogu ja liiduvabariikide ministrite nõukogusid välja töötama ja tarvitusele võtma abinõud laiatarbe-tööstuskaupade tootmise ettevõtetes toodangu omahinna edasiseks alandamiseks, tooraine ja valmistoodangu kadude vähendamiseks, lisakulude ja käibekulude vähendamiseks kaupade kvaliteedi samaaegse parandamisega.

49. Keelata riikliku ja kooperatiivtööstuse ettevõtetel uute laiatarbekaupade tootmise lõpetamine ilma NSV Liidu Kaubandusministeeriumi nõusolekuta.

50. Kohustada ministeeriume ja keskasutusi ning liiduvabariikide ministrite nõukogusid läbi vaatama laiatarbekaupade tootmise plaanide projektid, mis on planeeritud vahetult ministeeriumide poolt, pidades silmas nende kau-

pade tootmise tunduvat laiendamist ja viia nende kaupade valmistamine kaubandusorganisatsioonidega kooskõlastatud ulatuseni.

KOHALIKU TÖÖSTUSE JA TÖÖNDUSKOOPERATSIOONI ETTEVÕTETES VALMISTATAVATE LAIATARBEKAUPADE TOOTMISE LAIENDAMISEST

51. Konstateerida, et laiatarbekaupade tootmise tase liiduvabariikide kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni ettevõtetes ei vasta elanikkonna suurenenud vajadustele nende kaupade järele.

Eriti mitterahuldavalt on kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni süsteemis arenenud mööbli, raadioaparaatide, grammofonide, jalgrataste, metallvoodite, metall-, fajanss- ja portselannõude, koduste külmutuskappide, lastevankrite, pesupesemismasinade, peenrauakaupade ja teiste laiatarbekaupade tootmine.

Kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni ettevõtetes kasutatakse halvasti olemasolevaid tootmisvõimsusi laiatarbekaupade väljalaske alal ja oma toorainete baasi arendatakse täiesti puudulikult.

Vabariikide ministrite nõukogud, oblastite täitevkomiteed, kraide täitevkomiteed, linnade täitevkomiteed ja rajoonide täitevkomiteed juhivad kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni tööd nõrgalt, ilmutavad vähe algatusvõimet kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni arendamises, ei anna ettevõtetele vajalikku abi laiatarbekaupade tootmise suurendamises, ei võta arvesse seda, et kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni toodang on elanikkonna vajaduste rahuldamise tähtsaks allikaks.

Paljud kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni ettevõtted asuvad elumajades ja keldriruumides, mis ei ole tootmise tarbeks kohandatud, rea ettevõtete tsehhid ei asu territoriaalselt ühes koos. Suurem osa ettevõtteid on nõrgalt mehhaniseeritud, neil on vananenud vähetootlik sisseade ja nad on halvasti kindlustatud kvalifitseeritud kaadriga, mille tagajärjeks on madal tööviljakus ja toodangu kõrge omahind.

Suurimaks puuduseks kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni töös on riikliku plaani süstemaatiline täitmatajätmine paljude toodete valmistamise alal ja toodangu madal kvaliteet, mille tagajärjel esineb massiliselt juhtu-

meid, kus kaubandusorganisatsioonid saadavad kaupu tagasi neid kaupu tootvatele ettevõtetele.

52. Pidada vabariikide ministrite nõukogude, oblastite täitevkomiteede, kraide täitevkomiteede, linnade täitevkomiteede ja rajoonide täitevkomiteede, liiduvabariikide kohaliku ja kütteainetetööstuse ministeeriumide ning kohaliku tööstuse ministeeriumide, Töõnduskooperatsiooni Kesknõukogu ja liiduvabariikide töõnduskooperatsiooni nõukogude tähtsaimaks ülesandeks laiatarbekaupade tootmise järsku suurendamist ja nende kvaliteedi tõstmist.

53. Selleks, et kindlustada laiatarbeesemete tootmise suurt kasvu kohaliku tööstuse ja töõnduskooperatsiooni ettevõtetes, kohustada liiduvabariikide ministrite nõukogusid ja Töõnduskooperatsiooni Kesknõukogu:

a) välja töötama ja kuu aja jooksul kinnitama abinõud kohaliku tööstuse ja töõnduskooperatsiooni ettevõtetele määratud ülesannete täitmise kindlustamiseks;

b) välja töötama ja kuu aja jooksul kinnitama abinõud parimate eeskujude ja mudelite järgi uute tooteliikide valmistamise organiseerimiseks;

c) laialdaselt juurutama kohaliku tööstuse ja töõnduskooperatsiooni ettevõtetes uut tehnikat ja eesrindlikku tehnoloogiat, organiseerima tootmise voolumeetodeid konveierite kasutamise abil, samuti laialdaselt kasutama riikliku ja kooperatiivtööstuse eesrindlike ettevõtete ning tootmise novaatorite töökogemusi;

d) aastail 1953—1955 läbi viima kohaliku tööstuse ja töõnduskooperatsiooni ettevõtete spetsialiseerimine, mis kindlustab tootmisvõimsuste kasutamise järsu paranemise, toodangu omahinna alanemise ja toodetavate kaupade kvaliteedi tõusu;

e) kindlustama laiatarbekaupade tootmise õigema paigutuse rajoonide järgi, selleks et vähendada kaugeid ja vastastikuseid vedusid ning täielikumalt rahuldada elanikkonna vajadusi nende kaupade järele kohaliku tootmise arvel;

f) lõpetama kohaliku tööstuse ja töõnduskooperatsiooni ettevõtetes elanikkonna poolt mittenõutavate kaupade tootmise ja kindlustama toodangu sortimendi laienemise ning selle kvaliteedi paranemise nõnda, et see toodang ei jääks kvaliteedilt maha liidulise ja liidu-vabariikliku alluvusega ettevõtetes valmistatavast toodangust;

g) laiendama kohaliku ja kooperatiivtööstuse oma toor-

ainetebaasi ning suurendama saematerjalide, vineeri, lõnga, nahkade ja naha aseainete, mööbli- ja metallfurnituuri, värvainete ning teiste toorainete ja materjalide liikide tootmist;

h) parandama kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni ettevõtete tööd elanikkonna elutarbelise teenindamise alal ja kindlustama jalatsi- ja rõivaparanduse ning keemilise puhastuse ateljeede, töökodade ja paviljonide võrgu, samuti mööblit, jalgrattaid, õmblusmasinaid, gram-mofone, raadioaparaate ja televiisoreid remontivate töö-kodade võrgu laienemise, pöörates erilist tähelepanu nende ettevõtete õigele paigutusele, remonttööde kvalitee-dile ja vastuvõetavate tellimuste tähtajalisele täitmisele.

54. Anda oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ministrite nõukogudele, autonoomsete vabariikide ministrite nõukogu-dele, oblastite täitevkomiteedele, kraide täitevkomiteedele, linnade täitevkomiteedele ja rajoonide täitevkomiteedele õigus:

a) suunata kuni 60 protsenti rajooni ja linna tööstuse, samuti oblasti, krai ja ANSV vabariikliku alluvusega töös-tuse, kohaliku ja kütteainetetööstuse ministeeriumide ja kohaliku tööstuse ministeeriumide akumulatsioonist, välja arvatud direktorifond, rajoonile, oblastile ja linnale alluva tööstuse laiendamiseks lisaks kapitaaltööde kinnitatud plaanidele;

b) kasutada elumajade, kultuuri- ja elutarbeliste hoonete ehitamiseks ning heakorrastustöödeks peale kapitaaltööde kinnitatud plaanides ettenähtu kuni 25 protsenti rajooni, linna, oblasti, krai ja ANSV vabariikliku alluvusega koha-liku tööstuse ettevõtete akumulatsioonist, mis suunatakse kapitaalehitusele;

c) rajoonide vahel ümber jaotada rajooni (linna) töös-tuse akumulatsioon, mis suunatakse rajoonile, linnale ja oblastile alluva kohaliku tööstuse ettevõtete ehitamiseks ja laiendamiseks.

55. Anda liiduvabariikide ministrite nõukogudele õigus:

a) ümber jaotada kuni 60 protsenti oblasti, krai, ANSV vabariikliku alluvusega kohaliku tööstuse ettevõtete, samuti rajooni ja linna tööstuse, vabariikliku alluvusega linnade, oblastite, kraide ja autonoomsete vabariikide kes-kuste kohaliku tööstuse ettevõtete akumulatsioonist, mis suunatakse kapitaalehitusele, selle akumulatsiooni äraka-sutamiseks rajoonitööstuse ettevõtete ehitamiseks ja laien-

damiseks nendes oblastites, kraides ja autonoomsetes vabariikides, kus puudub vajalik akumulatsioon, samuti oblasti, krai ja ANSV vabariikliku alluvusega kohaliku tööstuse ettevõtete ehitamiseks ja laiendamiseks lisaks kapitaalehitustööde kinnitatud plaanidele;

b) luua oblastite ja kraide organisatsioonide ning kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni ettevõtete juures konstrueerimis- ja tehnoloogilised bürood ja laboratooriumid toorainete kvaliteedi kontrollimiseks, tootmise organiseerimise parandamiseks, uue tehnoloogia juurutamiseks ja toodete sortimendi laiendamiseks kohalikule tööstusele ja töönduskooperatsioonile kindlaksmääratud töötajate arvu ja palgafondide limiitide piires.

56. Kohustada Tööstuspanka andma rajooni, linna, oblasti, krai, ANSV vabariikliku alluvusega ettevõtetele krediiti laiatarbekaupade ja toidukaupade, ehitusmaterjalide ja kütteainete tootmise ning elanikkonna elutarbelise teenindamise ettevõtete laiendamiseks ja organiseerimiseks, kulutades oblastite täitevkomiteede, kraide täitevkomiteede ja autonoomsete vabariikide ministrite nõukogude taotlusel ühele ettevõttele kuni 500 000 rubla, tähtajaga ühest aastast kuni kolme aastani, ja liiduvabariikide ministrite nõukogude taotlusel kuni 2 miljonit rubla, tähtajaga ühest aastast kuni kuue aastani, kustutades laenu alates teisest aastast pärast selle saamist.

57. Kohustada Keskkommunaalpanka andma rajoonide täitevkomiteede ja linnade täitevkomiteede taotlusel ühele ettevõttele kuni 500 000 rubla krediiti, tähtajaga kuni viieks aastaks, ettevõtete ehitamiseks ja laiendamiseks ning elanikkonna teenindamiseks vajalike ehituste (elektrijaamade, veetorustiku, juuksuritöökodade, saunade, pesukodade ja duširuumide) rajamiseks, samuti kohalikke ehitusmaterjale tootvate ettevõtete ehitamiseks ja laiendamiseks.

58. Kohustada Riigipanka andma rajooni, linna, oblasti, krai, ANSV vabariikliku alluvusega kohaliku tööstuse ettevõtetele, töönduskooperatsiooni artellidele ja kaubandusorganisatsioonidele (kaasa arvatud tarbijate kooperatsiooni varumisorganisatsioonid) krediiti laiatarbekaupade ja toidukaupade, ehitusmaterjalide ja kütteainete tootmise laiendamiseks ja organiseerimiseks, elanikkonna elutarbelise teenindamise ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete, köögi- ja puuvilja varumise ja töötlemise tehnilise baasi laiendamiseks ja organiseerimiseks ning teisteks abinõu-

deks, mis on suunatud laiatarbekaupade tootmise suurendamisele ja kvaliteedi parandamisele ning elanikkonna elutarbeline teenindamine parandamisele, samuti andma mainitud ettevõtetele ja organisatsioonidele krediiti tootmisvabade, poolvalmistoodangu ja valmistoodangu arvel ilma omade käibevahendite osavõtuta, tähtajaga mitte üle 12 kuu.

Mainitud otstarbeks anda krediiti:

rajooni, linna, oblasti, krai ja ANSV vabariikliku alluvusega ettevõtetele ettevõtete taotlusel kuni 100 000 rubla ning oblastite täitevkomiteede ja vabariikide ministrite nõukogude taotlusel kuni 500 000 rubla ühele ettevõttele, kustutustähtajaga kuni 1 aasta;

tööstuskooperatsiooni artellidele ja kaubandusorganisatsioonidele artellide ja kaubandusorganisatsioonide taotlusel kuni 100 000 rubla ning oblastite, kraide ja vabariikide tööstuskooperatsiooni nõukogude ja tarbijate kooperatsiooni liitude ning kõrgemalseisvate kaubandusorganisatsioonide taotlusel kuni 500 000 rubla ühe ettevõtte (organisatsiooni) peale, kustutustähtajaga kuni 1 aasta.

59. Lubada rajooni ja linna tööstuse, samuti oblasti, krai ja ANSV vabariikliku alluvusega kohaliku tööstuse akumulatsiooni arvel, rajooni ja linna tööstuse amortisatsiooniliste eraldamiste arvel, mis on määratud kapitaal-ehitusteks, ja vastavalt käesolevale määrusele antavate krediitide arvel ehitada ja laiendada ettevõtteid lisaks kapitaaltööde plaanile, kusjuures selleks võib kulutada rajoonide täitevkomiteede ja linnade täitevkomiteede otsusel kuni 200 000 rubla, oblastite täitevkomiteede, kraide täitevkomiteede ja autonoomsete vabariikide ministrite nõukogude otsusel kuni 500 000 rubla ning liiduvabariikide ministrite nõukogude otsusel kuni 2 miljonit rubla ühe ettevõtte peale.

60. Konstateerida, et kohalikus tööstuses ja tööstuskooperatsioonis on olemas suur kasutamata tootmisvõimsuste reserv, ning teha liiduvabariikide ministrite nõukogudele ülesandeks välja töötada ja kinnitada abinõud laiatarbekaupade tootmise täiendavaks suurendamiseks kohaliku tööstuse ja tööstuskooperatsiooni ettevõtetes, samuti abinõud kohaliku tööstuse ja tööstuskooperatsiooni ettevõtete poolt aastail 1954—1955 laiatarbekaupade tootmise ja turu jaoks hankimise suurendamiseks, kasutades selleks laialdaselt kohalikke tooraineid ja riikliku tööstuse jäätmeid.

KAPITAALEHITUSTÖÖST

61. Teostada lähemal ajal murrang laiatarbekaupu valmistava tööstuse ehitamises ja tootmise laiendamises. Kiirendada ehitamist ja kindlustada, et aastail 1954—1956 lastaks käiku suured puuvillatööstuse ettevõtted Kamõšinis, Engelsis, Hersonis, Barnaulis, Stalinabadis, Goris, Tšeboksarõs, Jartsevis, Omskis, Kalininis, Serpuhhovis, Furmanovis, Kinešmas, Võšni Volotšokis, Poltaavas; suured villatööstuse ettevõtted Minskis, Brjanskis, Krasnodaris, Ivanovos, Sverdlovskis, Kanskis, Tšernigovis ja Pavlovski Possadis; suured siiditööstuse ettevõtted Krasnojarskis, Benderõs, Kiievis (Darnitsa), Naro-Fominskis, Kalininis, Leninabadis; suured linatööstuse ettevõtted Smolenskis, Oršas, Pskovis, Panevežises; suured trikotaažitööstuse ettevõtted Tšeboksarõs ja Tšernikovskis; suured naha- ja jalatsitööstuse ettevõtted Uljanovskis, Ulan-Udes, Velikije Lukis, Džambulis, Vorošilovgradis, Tallinnas, Novosibirskis, Stalinos, Stalingradis, Orjolis, Voronežis, Kamõšlovis ja Bakuus.

Aastail 1954—1956 rekonstrueerida ja laiendada töötavaid tekstiili-, trikotaaži-, naha- ja jalatsitööstuse ettevõtteid ning varustada need suure tööjõudlusega sisseseadetega.

62. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi laskma käiku aastail 1954—1955 järgmised tootmisvõimsused:

	1954. a.	1955. a.
Ketrusvärtnaid — kokku (tuhandetes tükkides)	480	1 381
sealhulgas: puuvillatööstuses	422	1 180
villatööstuses	43	181
Kangastelgi — kokku (tk.)	15 507	38 000
sealhulgas: puuvillatööstuses	13 000	32 130
villatööstuses	995	3 204
siiditööstuses	1 175	2 080
Võimsusi jalatsite tootmise alal (miljoneid paare)	20	35
Võimsusi sukkade ja sokkide tootmise alal (miljoneid paare)	22	36
Võimsusi järgmiste kaupade tootmise alal:		
kõvad nahad (tonnides)	6 410	8 065
kroomnahad (miljonites ruutdetsimeetrites)	85	300
juhtnahk (miljonites ruutdetsimeetrites)	105	145

63. Selleks, et kindlustada tootmisvõimsuste ettenähtud käikulaskmine ja et luua vajalik reserv laiatarbe-tööstuskaupu tootvate ettevõtete ehitamiseks järgnevatel aastatel, määrata kindlaks 1954. aastaks kapitaalmahutuste ulatus NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi süsteemis 5850 miljoni rubla suuruses, võrreldes 1953. aastal oodatava täitmisega 3148 miljoni rubla suuruses.

64. Kohustada Ehitusministeeriumi tegema 1954. aastal ehitus- ja monteerimistöid NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi ehitustel 922,7 miljoni rubla ulatuses.

65. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi ja Ehitusministeeriumi kindlustama, et 1953. aastal tingimata täidetaks 1953. aastaks ettenähtud kapitalitööde ja tootmisvõimsuste käikulaskmise plaan, samuti ka elamispinna, lasteaedade ja lastesõime, koolide, raviasutuste ja teiste kultuuriliste ning elutarbeliste objektide ekspluatatsiooni andmise plaan.

66. Kohustada NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi ja Ehitusministeeriumi esitama kuu aja jooksul NSV Liidu Ministrite Nõukogule NSV Liidu Riikliku Plaanikomiteega ja NSV Liidu Rahandusministeeriumiga kooskõlastatud abinõude kava nimetatud ministeeriumide ehitusorganisatsioonide tugevdamiseks, kes ehitavad laiatarbe-tööstuskaupade ettevõtteid, pidades silmas seda, et nende ehitustöoks loodaks samasugused tingimused, mis on ette nähtud rahvamajanduse juhtivate harude ehitusorganisatsioonidele.

67. Kohustada liiduvabariikide ministrite nõukogusid, oblastite ja kraide täitevkomiteesid varustama ehitatavaid laiatarbe-tööstuskaupade ettevõtteid kohalike ehitusmaterjalidega täie tarviduse ulatuses ja esimeses järjekorras.

68. Kohustada liiduvabariikide ministrite nõukogusid kuu aja jooksul kindlaks määrama ülesanded võimsuste suurendamise alal, mis kindlustavad laiatarbe-tööstuskaupade tootmist kohalikus ja kooperatiivtööstuses selles ulatuses, mis on ette nähtud käesoleva määrusega.

69. Selleks, et kindlustada käesolevas määruuses ettenähtud ülesannete täitmine laiatarbe-tööstuskaupade tootmise alal, eraldada 1954. aastaks liiduvabariikide ministrite nõukogudele kohaliku ja kütteainetetööstuse ministeeriumide ning kohaliku tööstuse ministeeriumide jaoks kapi-

taalmahutusi 810 miljoni rubla suuruses, sellest: Vene NFSV Ministrite Nõukogule 314 miljonit rubla, Ukraina NSV Ministrite Nõukogule 170 miljonit rubla, Valgevene NSV Ministrite Nõukogule 120 miljonit rubla, Usbeki NSV Ministrite Nõukogule 20 miljonit rubla, Kasahhi NSV Ministrite Nõukogule 20 miljonit rubla, Gruusia NSV Ministrite Nõukogule 9 miljonit rubla, Aserbaidžani NSV Ministrite Nõukogule 10 miljonit rubla, Leedu NSV Ministrite Nõukogule 26 miljonit rubla, Läti NSV Ministrite Nõukogule 30 miljonit rubla, Kirgiisi NSV Ministrite Nõukogule 10 miljonit rubla, Moldaavia NSV Ministrite Nõukogule 10 miljonit rubla, Tadžiki NSV Ministrite Nõukogule 9 miljonit rubla, Armeenias NSV Ministrite Nõukogule 10 miljonit rubla, Turkmeeni NSV Ministrite Nõukogule 10 miljonit rubla, Eesti NSV Ministrite Nõukogule 30 miljonit rubla, Karjala-Soome NSV Ministrite Nõukogule 12 miljonit rubla.

70. Lugeda esmajärguliseks ülesandeks laiatarbe-tööstuskaupu tootvate ettevõtete täielikku ja häireteta varustamist, toorainete, materjalide, kütteenite, elektrienergia ja sisseseadetega.

*

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee konstateerivad, et rahvatarbeesemete tootmise järsu tõusu kindlustamine on ministriumide, keskasutuste ja liiduvabariikide ministrite nõukogude väga tähtis ülesanne, ning kohustavad ministreid, keskasutuste juhatajaid ja liiduvabariikide ministrite nõukogude esimehi ette nägema 1954. aasta majandusplaanide projektides konkreetseid abinõusid käesoleva määruse tingimatu täitmise kindlustamiseks.

«Pravda», 28. oktoobril 1953. a.

TOIDUKAUPADE TOOTMISE LAIENDA- MISEST JA NENDE KVALITEEDI PARANDAMISEST

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee konstateerivad, et toidukaupade tootmine on viimaseil aastail märksa kasvanud. 1953. aastal moodustab tähtsamate toidukaupade tootmine NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi süsteemis 1940. aastaga võrreldes:

Liha	162%
Kala (kalasaak)	172%
Vorstitooted	158%
Või	peaaegu 2 korda rohkem
Juust	2 korda rohkem
Taimeõli	153%
Margariin	peaaegu 3 korda rohkem
Suhkur	168%
Konservid	2,5 korda rohkem
Kondiitritooted	172%
Makaronitooted	2,2 korda rohkem
Tangained	124%
Õlu	152%
Viinamarjaveinid	184%

1953. aastal suureneb toidukaupade tootmine 1950. aastaga võrreldes rohkem kui 41 protsenti. 1953. aasta esimesel poolel tootis riiklik tööstus toidukaupu 9,7 protsenti rohkem kui 1952. aasta esimesel poolel. Kuid rea tähtsamate toidukaupade: liha, või, piimasaaduste, kondiitritoodete ja mõnede teiste kaupade tootmine suurenes 1953. aasta esimesel poolel 1952. aasta esimese poolega võrreldes väga vähe ja kalapüük isegi mõnevõrra vähenes, mille tõttu elanikkonna suurenenud vajadusi nende kaupade alal ei rahuldata.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee asuvad seisukohal, et toidukaupade tootmise praegune

maht ja kasvutempo ei kindlusta nõukogude rahva materiaalse elujärje ja kultuuritaseme kiirema tõstmise ülesande täitmist.

Rasketööstuse arendamises tehtud edusammud, põllumajanduse arendamine ja abinõud selle edasiseks tõusuks kindlustavad tugeva toorainebaasi loomise selleks, et teha toidukaupade tootmisel järsk pööre nende väljalaske suu-
rendamise suunas.

Edasilükkamatu ülesanne seisab selles, et lähema kahekolme aasta jooksul järsult suurendada elanikkonna varustamist liha ja lihasaadustega, kala ja kalasaadustega, või, suhkru, kondiitritoodete, konservide ja teiste toiduainetega.

Toidukaupade kvaliteet on viimaseil aastail tõusnud ja kaupade sortiment märksa laienenud. Rööbiti sellega laseb rida toiduainetetööstuse harude ettevõtteid ikka veel välja toodangut, mis oma kvaliteedilt ja eriti maitse omadustelt ei vasta nõukogude tarbija nõuetele.

Lihatööstus annab üle ühe kolmandiku kogu loomalihast lahja lihana. Üheks niisuguse olukorra peamiseks põhjuseks on varumise korras saadavate loomade madal toitumus. Organisatsioonid, kellele on ülesandeks tehtud loomade nuumamine, nuumavad neid ebarahuldavalt ega kasuta selleks otstarbeks küllaldaselt toiduainetetööstuse jäätmeid.

Suur hulk vääriskala suunatakse ikka veel lihtsoolamisele, selle asemel, et toota kõrgekvaliteedilisi külmutatud, nõrgalt soolatud ja suitsutatud kalakaupu. Suurel hulgal püütavat väikest kala (kilud, räimed, hamsa ja tülka) ei kasutata sugugi küllaldaselt paremat sortimenti kalakaupade — konservide, pasteetide, külmutatud ja suitsutatud kalakaupade — tootmiseks.

Leivatööstuse ettevõtetes esineb suure niiskusprotsendiga leiva tootmise juhtumeid, kvaliteedinormidest kõrvalekaldumist ja sanitaarnõudeist mittekinnipidamist.

Toodetaval margariinil puuduvad enamikul juhtudel küllaldased maitseomadused ja aroom.

Mitteküllaldase tootmiskultuuri ja nõrga tehnilise baasi tõttu toodavad vabariikliku ja kohaliku tööstuse ettevõtted toidukaupu, mis tavaliselt jäävad oma kvaliteedilt maha üleliidulise tööstuse toodangust. Kõrgekvaliteedilisi toidukaupu tootvate liidulise tööstuse eesrindlike ettevõtete kogemusi juurutatakse nõrgalt vabariikliku ja kohaliku alluvusega ettevõtetes.

Üheks põhiliseks puuduseks toiduainetetööstuse harude töös on see, et äärmiselt vähe lastakse välja heas pakendis ja kauni välise kujundusega valmiskaalutud ja pakitud toidukaupu, mille järele on elanikkonna hulgas suur nõudmine.

Ometi soodustab toidukaupade tootmine kaalutud, valmis ja ettevalmistatud kujul toiduainete kvaliteedi säilitamist ja annab ühtlasi võimaluse saada toidu valmistamisel koduses majapidamises läbi kergema vaevaga, samuti tõstab kaubanduse kultuuri ja parandab ostjate teenindamist.

Suureks piduriks valmiskaalutud ja kaunis pakendis toidukaupade tootmise suurendamises on see, et metsa-, paberi-, metallurgia- ja kergetööstuse ettevõtted varustavad toiduainetetööstuse ettevõtteid väga halvasti taaraga, spetsiaalsete paberisortidega, pärgamentpaberi, kartongi, tinapaberi ja tsellofaaniga. Hangitava paberi ja kartongi kvaliteet ei vasta täielikult nõuetele, mida esitatakse toidukaupade pakkimisel masinatega.

NSV Liidu Metsa- ja Paberitööstuse Ministeerium ei pööra küllaldast tähelepanu tehnilise baasi laiendamisele puittaara, eriti kalatünnide tootmise suurendamiseks, puittaara kvaliteedi parandamisele ja selle maksumuse alandamisele, mis kõik pidurdab toidukaupade tootmise arenemist ning loob täiendavaid raskusi nende säilitamisel ja transportimisel.

Toiduainetetööstuse poolt toodetud toidukaupade kvaliteet langeb sageli vedamise ajal spetsialiseeritud raudtee-, auto- ja veetranspordivahendite, eriti külmutusseadmetega varustatud transpordivahendite vähesuse tõttu.

Nõrgalt on arenenud ajakohase sisseseadet tootmine toidukaupade tööstuse tehniliseks varustamiseks.

Võimsused põllumajanduslike toorainete töötlemise alal rea toidukaupade tootmiseks on mitteküllaldased, eriti loomade töötlemise alal Põhja-Kaukaasia, Donetsi basseini ja Uraali rajoonides, piima töötlemise alal Ukraina NSV-s ja reas Vene NFSV keskoblastites, suhkrupeedi töötlemise alal Moldaavia NSV-s ja Ukraina NSV lääneoblastites, puuvillaseemne töötlemise alal Kesk-Aasia rajoonides ja sojaoa töötlemise alal Kaug-Idas, mis põhjustab puuvillaseemne ja sojaoa ebaratsionaalseid kargeid vedusid.

Toiduainetetööstuse ettevõtete ehitamine, peamiselt kon-diitri-, makaroni- ja vorstitoodete, õlle ja puuviljajookide

tootmise alal, jääb Uraalis, Kaug-Idas, Siberis ja Kesk-Aasias maha tööstuskeskuste kasvust nendes rajoonides.

Rööbiti tõsiste organisatsiooniliste puudustega toiduainetetööstuse ettevõtete kapitaalehituse juhtimises põhjustab selle mahajäämust ehituste mitteküllaldane varustamine ehitusmaterjalidega ja ehitustööde mehhaniseerimise madal tase. Toiduainetetööstuse ettevõtete ehitamisele suunatakse vähe insenere ja tehnikuid, kes on lõpetanud õppeasutuse ehituserialadel.

Mõned ministeeriumid ja keskasutused, samuti liiduvabariikide ministrite nõukogud, kes omavad ehitusorganisatsioone rajoonides, kus on vaja ehitada väikesi toiduainetetööstuse ettevõtteid (pagaritöökodasid, leivatööstusi, piimatööstusi, õlut ja alkoholivabu jooke tootvaid ettevõtteid ning teisi), ei võta enda peale nende ettevõtete ehitamist, mis põhjustab üleliigsete väikeste paralleelsete ehitusorganisatsioonide loomist, põhjendamata kulusid ja ehitustööde aja pikenemist.

Töõndus- ja tarbijate kooperatsioon ning kohalik tööstus arendavad toidukaupade tootmist äärmiselt nõrgalt niisugustes rajoonides, kus riiklik toiduainetetööstus ei ole küllaldaselt arenenud, mille tagajärjel neid kaupu veetakse kohale teistest rajoonidest, sel ajal kui neid on võimalik valmistada kohapeal vähemate kuludega ja ilma kaugete vedudeta.

Vaatamata sellele, et kohalike toorainete — metsikult kasvavate puuviljade, metsamarjade ja seente, samuti ka köögivilja ja teiste toorainete — töötlemise arvel on toidukaupade tootmiseks olemas suured võimalused, laiendavad töõndus- ja tarbijate kooperatsioon ning rajoonilise alluvusega tööstus väga vähe olemasolevaid ettevõtteid, ega organiseeri küllaldaselt uusi ettevõtteid toidukaupade tootmiseks kohalikest toorainetest.

Oblastite täitevkomiteed, kraide täitevkomiteed ja vabariikide ministrite nõukogud ei pööra vajalikku tähelepanu kohaliku tööstuse ja töõndus- ning tarbijate kooperatsiooni toiduainete tootmise ettevõtete arendamisele.

Üheks tõsiseks puuduseks toiduainetetööstuse harude töös on see, et vajalikul viisil ei võidelda toorainete ja valmistoodangu kadude vähendamise eest ning toodangu omahinna alandamise eest; toodangu omahinna alandamine aga on rahvatarbekaupade jaehindade edasise alandamise peamiseks allikaks.

Selleks, et saavutada järsk pööre toidukaupade tootmise laiendamises, nende kvaliteedi ja sortimendi parandamises, NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee määrasid:

I

TOIDUKAUPADE TOOTMISE SUURENDAMISEST JA NENDE KVALITEEDI PARANDAMISEST

1. Aastail 1954—1956 järsult suurendada toidukaupade tootmist, parandada nende kvaliteeti, sortimenti, valmiskaalumist ja pakkimist ning märksa varem täita viie aasta plaanis 1955. aastaks kindlaksmääratud ülesanne toidukaupade tootmise alal. Sel eesmärgil kindlaks määrata järgmine tootmise kasv toidukaupade tähtsamate liikide alal:

LIHA JA LIHASAADUSTE ALAL

2. Märksa suurendada liha, vorstitoodete, lihakonservide, kotlettide ja teiste lihasaaduste tootmist ning viia nende tootmine järgmise ulatuseni:

	Möötühik	1954. a.	1955. a.	1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
Liha	tuhandetes	2180	2550	174	2 korda
sealhulgas	tonnides				
linnuliha	„	75	105	2,5 korda	3,5 korda
Vorstitooded	„	710	850	147	176
sealhulgas					
viinivorstid					
ja sardellid	„	90	135	2,1 korda	3,1 korda
Lihakonservid	miljonites purkides	380	480	147	186
Kotletid	miljonites tükides	1300	1600	4,9 korda	6 korda
Liha-poolfabrikaadid	miljonites portsjonites	110	165	3,8 korda	5,7 korda
Pelmeenid	tuhandetes				
tonnides		50	70	6 korda	8,7 korda
Liha valmis-					
kaalutult ning					
pakitult	„	30	70	26 korda	mituküm- mend korda

Viia liha tootmine riikliku tööstuse poolt 1956. aastal ligikaudu kolme miljoni tonnini, ehk suurendada 1950. aastaga võrreldes 2,4 korda, vorstitoodete tootmine — ühe miljoni tonnini, ehk suurendada 1950. aastaga võrreldes 2,2 korda ning linnuliha tootmine vastavalt 4,7 korda.

3. Kindlustada toodangu suurenemine 1953. aastaga võrreldes:

valmiskaalutud liha alal 1954. aastal 4 korda ja 1955. aastal 9 korda;

viinivorstide ja sardellide alal 1954. aastal 1,5 korda ja 1955. aastal rohkem kui 2 korda;

lihakonservide alal 1954. aastal 1,4 korda ja 1955. aastal 1,8 korda, sealhulgas delikatesskonservide alal 1954. aastal 1,4 korda ja 1955. aastal 2 korda;

liha-poolfabrikaatide alal 1954. aastal 2 korda ja 1955. aastal 3 korda;

pelmeenide alal 1954. aastal 1,5 korda ja 1955. aastal 2 korda;

lihakotlettide alal 1954. aastal 40 protsendi võrra ja 1955. aastal 80 protsendi võrra.

4. Kindlustada, et loomade tugevama nuumamise ja üleskasvatamise parema organiseerimise arvel, samuti ka karja parema transportimise ja kohaleajamise parandamise arvel antaks kaubandusorganisatsioonidele 1954. aastal rasvast loomaliha ja keskmisest kõrgema ning keskmise rammususega loomaliha vähemalt 57 protsenti ja 1955. aastal 65 protsenti; rasvast lambaliha ja keskmisest kõrgema ning keskmise rammususega lambaliha 1954. aastal vähemalt 80 protsenti ja 1955. aastal 85 protsenti turufondidest.

5. Laialdasemalt arendada pasteedi-, keele-, hakkliha-, kana-, singi- ja teiste delikatess-lihakonservide tootmist.

6. Anda aastail 1954—1956 eksploatatsiooni 144 liha-töötlemisettevõtet.

Tõsta loomade töötlemise, rasva väljasulatamise ja subproduktide töötlemise protsesside mehhaniseerimise taset 50 protsendilt 1953. aastal 55 protsendini 1954. aastal, 65 protsendini 1955. aastal ja 75 protsendini 1956. aastal.

Täielikult mehhaniseerida vorstitoodete, viinivorstide, sardellide, lihakonservide, valmiskaalutud liha, liha-poolfabrikaatide, kotlettide ja pelmeenide tootmise tehnoloo-

gilised protsessid, rakendades laialdaselt automaate ja konveierliine.

Viia lihakombinaadid, linnukombinaadid ja tapapunktid eeskujulikku sanitaarsesse seisukorda ning tunduvalt parandada loomade ja lindude tapaeelset pidamist, vältides kadusid nende liiga kauasel hoidmisel ja transportimisel.

7. NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi uute ettevõtete ehitamise ning olemasolevate ettevõtete rekonstrueerimise ja tehnilise varustamise arvel suurendada 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes võimsusi liha tootmise alal 1,5 korda, linnuliha tootmise alal 2,7 korda, vorstitoodete tootmise alal 1,7 korda, lihakonservide tootmise alal 1,6 korda, kotlettide tootmise alal 7 korda, pelmeenide tootmise alal 5 korda, sulatatud rasvaine tootmise alal 1,7 korda.

KALA JA KALASAADUSTE ALAL

8. Tunduvalt suurendada kala ja mereloomade saaki ja viia saak järgmiste kogusteni:

	(Miljonites tsentnerites)		1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Kalad ja mereloomad kokku sealhulgas:	27,15	31,9	156	183
heeringad	5,2	6,7	2,1 korda	2,8 korda
lõhelised ja siialised	1,83	2,5	139	189
tursalised ja lestalised	6,38	7,6	2 korda	2,4 korda
kilud ja räimed	2,15	2,51	2,8 korda	3,3 korda

Määrata kindlaks ülesanne kalapüügi alal 1956. aastaks umbes 36 miljoni tsentneri suuruses ehk 2,1 korda rohkem kui 1950. aastal, sealhulgas heeringaid 7,8 miljonit tsentnerit ehk 3,2 korda rohkem kui 1950. aastal.

9. Viia 1955. aastal kalade müügitoodang NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi süsteemis 2 010 000 tonnini ja kindlustada parema sortimendiga kalasaaduste tootmine aastate järgi järgmises koguses:

	(Tuhandetes tonnides)		1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Värskelt külmutatud kala .	470	650	168	2,3 korda
Soolatud heeringad	390	480	2,2 korda	2,7 korda
Suitsutatud, kuivatatud ja balõkk-kalasaadused	70	80	156	178
Kalakonservid (milj. karpides)	520	600	2,6 korda	3 korda

Suurendada musta ja punase kalamarja tootmist, parandada selle kvaliteeti, kindlustada, et kalamarja lastaks välja väikeses pakendis, turule vajalikul hulgal. Erilist tähelepanu pöörata delikatess-konservide, eriti sprottide ja sardiinide tootmise suurendamisele.

Tunduvalt parandada väikeste kalade — kilude, räimede, hamsa ja tülkade töötlemist, kindlustades, et maksimaalselt suurendataks nendest kalaliikidest konservide, pasteetide, külmutatud ja suitsutatud kalasaaduste valmistamist. Selleks otstarbeks ehitada laialdaselt väikesi konservitööstusi, külmutushooneid ja suitsutamistsehhe Aasovi, Musta, Kaspia ja Balti mere rannikul.

10. Vene NFSV, Ukraina NSV, Leedu NSV, Läti NSV, Eesti NSV, Aserbaidžani NSV, Gruusia NSV, Kasahhi NSV ja Usbeki NSV ministrite nõukogudel välja töötada ja ellu viia abinõusid kalapüügi tunduva suurendamise ning külmutatud, suitsutatud, kuivatatud ja balõkk-kalasaaduste ning kalakonservide tootmise tunduva suurendamise alal.

11. Selleks, et suurendada kalasaaki avamerel ning et kala õigeaegselt vastu võetaks ja töödeldaks vahetult püügikohtadel, tunduvalt täiendada aastail 1954—1956 püügi-, vastuvõtu- ja transpordi-, külmutusseadmetega varustatud ja teenindavat laevastikku; tunduvalt suurendada laevaremondiettevõtete võimsust ja laevamootorite jaoks tagavaraosade ning vahetusdetailide tootmist.

12. Viia kalapüügi mehhaniseerimise tase 1956. aastal 80 protsendini 67 protsendi vastu 1953. aastal, ja kindlustada kala töötlemise, konservide tootmise, kala puhastamise, soolamise ja taarasse paigutamise ning külmutushoonetes laadimistööde kompleksne mehhaniseerimine, sealhul-

gas viia 1956. aastal tööde mehhaniseerimise tase kala laevadelt mahalaadimisel 85 protsendini 73 protsendi vastu 1953. aastal, kala puhastamisel 60 protsendini 20 protsendi vastu 1953. aastal, väikeste kalade tõrtesse ja tünnidesse soolamise alal 70 protsendini 50 protsendi vastu 1953. aastal, seades üles mehhaniseeritud liinid.

13. Parandada konservitehaste, külmutushoonete, kalade töötlemise ettevõtete, tünnivabrikute, laevaehitus- ja laeva-remondi-ettevõtete tootmisvõimsuste kasutamist. Suurendada 1956. aasta lõpuks:

kalakonservi-ettevõtete võimsust 1,7 korda, võrreldes 1953. aastaga;

ranna-külmutushoonete mahtu 2 korda ja külmutusseadmete tööjõudlust ranna-külmutushoonetes 2,7 korda, võrreldes 1953. aastaga.

Väikeste külmutushoonete ehitamise kiirendamiseks Aasovi, Musta, Kaspia ja Balti mere rannikul kohustada NSV Liidu Metsa- ja Paberitööstuse Ministeeriumi valmista- ja andma aastail 1954—1956 kalatööstusele 100 kokkupandavat külmutushoonet mahuga igaüks 120 tonni, sealhulgas 1954. aastal 25 niisugust külmutushoonet.

14. Selleks, et taastada väärtuslike kalaliikide (tuurlased, lõhelised, koha, sasaan, latikas jt.) varusid ja et suurendada nende kalaliikide saaki, teha aastail 1954—1956 suuri töid kalade tööstusliku kasvatamise alal: selleks ehitada Volga, Kura, Doni, Dnestri, Dnepri, Kubani ja Amuuri jõel ning Kamtšatka, Baltimaade ja Siberi jõgedel ning suurtes veehoidlates 39 kalakasvatuse-, kalamaimukasvatuse- ja kalanuutamismajandit. Ehitada uusi ja laiendada olemasolevaid riiklikke tiigi-kalakasvatuse selektsiooni-tõumajandeid ning forellimajandeid 15 000 hektaril.

15. Kohustada liiduvabariikide ministrite nõukogusid tarvitusele võtma abinõusid kalakasvatuse laialdaseks arendamiseks põllumajanduslike artellide ja sovhooside tiikides ja veekogudes.

VÕI, JUUSTU, KONDENSEERITUD PIIMA JA TEISTE PIIMASAADUSTE ALAL

16. Viia või, juustu, piimakonservide ja teiste piimasaaduste tootmine aastail 1954—1955 NSV Liidu Toidukau-pade Tööstuse Ministeeriumi süsteemis järgmise ulatuseni:

	(Tuhandetes tonnides)		1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Või	476	560	149	176
Juust	97	135	2 korda	2,8 korda
sealhulgas sulatatud	37	50	3 korda	4,1 korda
Kondenseeritud piim (miljonites purkides)	220	275	2,7 korda	3,4 korda
Piimapulber	30	38	3,2 korda	4 korda
Täispiimatoodang	2300	2750	2 korda	2,4 korda

Viia või tootmine 1956. aastal umbes 650 000 tonnini, ehk suurendada seda 1950. aastaga võrreldes 2 korda, ning juustu tootmine 160 000 tonnini, ehk suurendada seda 1950. aastaga võrreldes 3,3 korda.

17. Kindlustada aastail 1954—1955 toodangu suurenemine 1953. aastaga võrreldes:

mageda või alal 1954. aastal 30 protsendi võrra ja 1955. aastal 50 protsendi võrra; tarvitusele võtta abinõud, mis kindlustavad või kvaliteedi märgatava paranemise ja sordilisuse tõusu;

valmiskaalutud või alal 1954. aastal 2 korda ja 1955. aastal 2,5 korda;

piima, kefiiri ja teiste valmiskaalutud või pakendis piima-saaduste alal 1954. aastal 1,3 korda ja 1955. aastal 2 korda;

väikestes purkides kondenseeritud piima alal 1954. aastal 1,5 korda ja 1955. aastal 2 korda; märksa suurendada kakao- ja kohvilisandiga kondenseeritud piima tootmist ning arendada kondenseeritud ja steriliseeritud piima tootmist.

18. NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi uute ettevõtete ehitamise ning olemasolevate ettevõtete rekonstrueerimise ja tehnilise varustamise arvel suurendada 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes võiinsusi või tootmise alal 1,5 korda, juustu tootmise alal 2,5 korda, sealhulgas sulatatud juustu tootmise alal 7 korda, kondenseeritud piima tootmise alal 3,4 korda, piimapulbri tootmise alal 3 korda, täispiimatoodangu alal 1,7 korda.

19. Laias ulatuses mehhaniseerida või- ja juustutööstusi, viies aastail 1954—1956 lõpule nende tööstuste täielik mehhaniseerimine põhilistes või- ja juustutootmise rajoonides.

20. Aastail 1954—1956 ehitada ja anda ekspluatatsioonile 720 või- ja juustutööstust ning piima esialgse töötlemise ettevõtet, 100 piimatööstust linnades, 16 piimakonservitehast, 80 külmutushoonetega baasi või, juustu ja teiste piimasaaduste vastuvõtmiseks ning säilitamiseks.

21. Piima ja piimasaaduste kvaliteedi säilitamiseks ning nende kiireimaks linnadesse toimetamiseks elanikkonna varustamise eesmärgil tunnistada vajalikuks, et piima ja piimasaaduste transportimisel tuleb märksa suurendada spetsialiseeritud auto-, raudtee- ja veetranspordivahendite kasutamist.

TAIMEÕLI JA SEEBI ALAL

22. Viia aastail 1954—1955. taimeõli ja seebi tootmine NSV Liidu Toiduainete Tööstuse Ministeeriumi süsteemis järgmise ulatuseni:

	(Tuhandetes tonnides)		1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Taimeõli	1300	1500	167	192
Seep, arvestatult 40-protsentilise	1000	1200	125	150

Viia 1956. aastal taimeõli tootmine ligikaudu 1 650 000 tonnini ehk suurendada selle tootmist 2,1 korda, võrreldes 1950. aastaga.

23. Tunduvalt suurendada 1953. aastaga võrreldes taimeõli väljalaskmist valmiskaalutud kujul ja nimelt: 1954. aastal 5 korda ja 1955. aastal 10 korda.

Suurendada rafineeritud taimeõli tootmist, eriti sel teel, et ehitatakse 20 õli rafineerimise tsehi üldvõimsusega 510 tonni õli päevas. Nimetatud tsehhe ehitada peamiselt Ukraina NSV-s, Rostovi, Voroneži, Kuibõševi, Stalingradi ja Novosibirski oblastis ning Krasnodari, Stavropoli ja Altai kraisis.

Selleks, et kindlustada elanikkonna ühtlast varustamist taimeõliga sortimendi järgi, suurendada aastail 1954—1955 õli säilitamise paakide mahtu õlitehastes 40 000 tonni võrra.

Tunduvalt parandada taimeõli, eriti vabariikliku alluvusega ettevõtetes toodetava taimeõli kvaliteeti.

24. Suurendada 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi süsteemis uute ettevõtete ehitamise, olemasolevate rekonstrueerimise ja parema tehnilise varustamise teel nende ettevõtete võimsust õliseemnete ümbertöötamise alal 1,7 korda ja majapidamisseebi (arvestatult 40-protsendilisena) tootmise alal 1,5 korda.

25. Selleks, et suurendada taimeõli tootmist ja vähendada õliseemnete vedamist kauge maa taha, tunnistada vajalikuks ehitada ja lasta käiku aastail 1954—1956 24 õli- ja rasvakombinaati ja -tehist ning hakata samadel aastatel ehitama kümnet õli- ja rasvakombinaati, esimeses järjekorras Kesk-Aasia, Kaug-Ida ja Siberi rajoonides.

Tunduvalt parandada majapidamisseebi kvaliteeti, selle värvi, lõhna ja kaubalist väljanägemist.

26. Viia lõpule õlitehaste tehniline ümbervarustamine katkematu ekstraktsiooni meetodi juurutamise ja pidevalt tegutsevate automaatpresside kasutamise baasil, mis võimaldab parandada toodangu kvaliteeti, tunduvalt vähendada tootmisprotsesside töömahtu, suurendada õli saamist seemnetest. Seebikeetmisel laialdaselt kasutada sünteetilisi rasvhappeid selleks, et vabastada toiduna tarvitamiseks kõrgekvaliteedilisi taimeõlisisid, mida praegu kasutatakse seebi tootmisel. Võtta kasutusele pidevalt tegutsevad seadeldised õliseemnete konditsioneerimiseks, rasvade rafineerimiseks ja desodoreerimiseks ning rasvade lõhustamiseks.

27. Õliseemnete paremaks säilitamiseks ja nende hoidmiseks riiknemise eest ehitada aastail 1954—1955 õlitehastes mehhaniseeritud laod tooraine hoidmiseks üldmahuga 300 000 tonni ja igas õlitehases kuivatid säilitatavate seemnete jaoks.

28. Tunduvalt suurendada villase ja siidriide pesemiseks pesupulbri tootmist, mis võimaldab neid riideid kauemini kanda ja nende värvi säilitada. Sel otstarbel ehitada aastail 1954—1956 rasvakombinaatide juures 4 tehist üldvõimsusega 50 000 tonni pesupulbrit aastas, sealhulgas 10 000 tonni pesupulbrit villase ja siidriide pesemiseks.

MARGARIINI ALAL

29. Aastail 1954—1955 järsult suurendada margariini tootmist, viies selle toodangu järgmise ulatuseni:

	(Tuhandetes tonnides)		1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Margariin	390	450	2 korda	2,3 korda
sealhulgas:				
lauamargariin	211	250	2,9 korda	3,4 korda
kõõgimargariin	179	200	150	167

Viia margariini tootmine 1956. aastal 510 000 tonnini ehk suurendada seda 1950. aastaga võrreldes 2,7 korda.

30. Märksa suurendada majoneesi tootmist, mida tarbijate poolt rohkesti nõutakse hea maitselisandina kõõgivilja-, liha- ja kalaroogade juurde, kindlustades majoneesi tootmise müügiturule tarvilikul hulgal.

31. Suurendada 1953. aastaga võrreldes margariini tootmist 100 ja 200 grammi kaupa valmiskaalutuna: 1954. aastal 28 protsendi võrra ja 1955. aastal 1,7 korda.

32. Parandada margariini kvaliteeti ja viia kõrgemat sorti margariini toodang 1954. aastal 86,5 protsendini, 1955. aastal 87,5 protsendini ja 1956. aastal 90 protsendini 85,2 protsendi vastu 1953. aastal.

Margariini kvaliteedi säilitamiseks ja sanitaartingimuste parandamiseks margariini ettevõtetest kaubandusvõrku toimetamisel kindlustada margariini toimetamine linnade kauplustesse ainult spetsiaalsete transpordivahenditega.

33. Oma maitseomadustelt võiga sarnaneva margariini tootmise kindlustamiseks juurutada laialdaselt tootmisse rasvade pidev rafineerimine ja desodoriseerimine (hüvendamine) kõrge temperatuuri ja sügava vaakuumi juures, rasvade sortimendi laiendamine margariini retseptuuris, margariini aromatiseerimine ja vitaminiseerimine, samuti margariini säilimiskindluse tõstmine.

34. Uute ettevõtete ehitamise ning olemasolevate ettevõtete laiendamise, rekonstrueerimise ja mehhaniseerimise arvel suurendada võimsusi margariini tootmise alal 1956. aasta lõpuks 1953. aastaga võrreldes 1,5 korda.

35. Ehitada aastail 1954—1956 Stalingradis, Tuulas, Ufas, Karagandas, Krasnojarskis, Alma-Atas, Irkutskis, Omskis, Kemerovos, Kaasanis, Barnaulis ja Vologdas 12 margariinitehast koguvõimsusega 142 000 tonni margariini aastas.

SUHKRU ALAL

36. Suurendada peensuhkru ja rafinaadsuhkru tootmist ja valmiskaalumist järgmise ulatuseni:

	(Tuhandetes tonnides)		1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Peensuhkur	4300	4800	170	190
Rafinaadsuhkur	1350	1550	193	2,2 korda
sealhulgas valmiskaalutult:				
pakkides	150	275	4,3 korda	7,8 korda
väikestes pakides (restoranidele)	3,5	5	11,3 korda	16 korda

Viia peensuhkru tootmine 1956. aastal ligikaudu 5 300 000 tonnini ehk suurendada seda 1950. aastaga võrreldes 2,1 korda ja rafinaadsuhkru tootmine 1 800 000 tonnini ehk suurendada seda 1950. aastaga võrreldes 2,6 korda.

Kaubanduskultuuri tõstmiseks organiseerida suurte tööstuskeskuste lähedal asuvates suhkruvabrikutes peensuhkru, väiketükilise rafinaadi ja tuhksuhkru pakkidesse valmiskaalumist 1954. aastal 50 000 tonni ulatuses ja 1955. aastal 100 000 tonni ulatuses.

37. Kindlustada uute ettevõtete ehitamise ning olemasolevate ettevõtete rekonstrueerimise ja tehnilise varustamise arvel 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes võimsuste kasv peensuhkru tootmise alal ligikaudu 1,4 korda ja rafinaadsuhkru tootmise alal 2,2 korda.

38. Suhkrupeedi õigeaegse töötlemise ja kaugete vedude vähendamise kindlustamiseks ehitada ja käiku lasta aastail 1954—1956:

25 peensuhkruvabrikut, esmajärjekorras Ukraina lääne- oblastites ja Moldaavia NSV-s, kus võimsused suhkrupeedi töötlemise alal ei ole küllaldased;

9 rafinaadsuhkruvabrikut ja -tsehhi;

ladusid suhkru hoidmiseks kogumahuga 1 100 000 tonni, sealhulgas 1954. aastal 300 000 tonni.

KONDIITRITOODETE JA TEE ALAL

39. Viia kondiitritoodete tootmine 1954. aastal 1 579 000 tonnini ja 1955. aastal 1 825 000 tonnini 994 000 tonni vastu 1950. aastal ja 1 387 000 tonni vastu 1953. aastal, sealhulgas NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi süsteemis järgmise ulatuseni:

	(Tuhandetes tonnides)		1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Karamell	526	591	124	140
Pehmed kompvekid . . .	175	195	184	2 korda
Šokolaad ja šokolaaditooted	12	20	2,3 korda	3,8 korda
Iiris	44	60	4,2 korda	5,8 korda
Marmelaad, pastilaa ja sefiir	26	36	2 korda	2,8 korda
Halvaa	43	48	2,9 korda	3,3 korda
Küpsised	340	420	2,4 korda	2,9 korda
Tordid, koogid ja keeksid	21	30	3,1 korda	4,4 korda

40. Märksa parandada elanikonna poolt kõige rohkem nõutavate kondiitritoodete kvaliteeti ja sortimenti ning suurendada NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi süsteemis aastail 1954—1955, 1953. aastaga võrreldes:

a) paberisse pakitud ja valmiskaalutud kondiitrisaaduste väljalaset 1954. aastal 1,2 korda ja 1955. aastal 1,5 korda;

b) karpidesse valmiskaalutud paremat sorti kondiitritoodete väljalaset 1954. aastal 1,5 korda ja 1955. aastal 2 korda;

c) plekkpurkidesse ja -karpidesse valmiskaalutud kondiitritoodete väljalaset 1954. aastal 1,7 korda ja 1955. aastal 3,3 korda;

d) pähklitäidisega («Vähjakaela», «Hanejalakeste» tüüpi), puuviljatäidisega, piimatäidisega (iirise «Kuldvõt-

meke» tüüpi), likööriäidise, meetäidise, kreemi- ja karastäidise karamelli ja kompekkide, samuti monpansjeekaramelli («Teatrikaramelli», «Klaaskaramelli» tüüpi), kompekkide («Mesikäpa» ja «Luige» tüüpi), pastilaa, sefiiri, väikeses ja suures pakendis figuuršokolaadi, kunstipäraselt kujundatud lastešokolaadi sortimenti ja väljalaset, pöörates erilist tähelepanu šokolaadi, karamelli, küpsiste, praanikute ja marmelaadi töötlemise kvaliteedile.

41. Kohustada Tönduskooperatsiooni Kesknõukogu kindlustama 1954. aastal paberis karamelli ja kompekkide tootmine 70 protsendi ulatuses ning pakides küpsiste tootmine 50 protsendi ulatuses kogu toodangust; viima kõrgemat sorti jahust praanikute ja küpsiste toodang 80 protsendini, suurendades tuula, vjazma, vanilli- ja piparmündipraanikute ning idamaiste maiustuste toodangut.

Laiendada kondiitrisaaduste sortimenti ja kindlustada nende tootmine ranges kooskõlas riiklikele kondiitritööstuse ettevõtetele kindlaksmääratud retseptuuridega ja riiklike standarditega.

42. Viia 1956. aastal lõpule karamelli, iirise ja küpsiste tootmise tähtsamate tehnoloogiliste protsesside mehhaniseerimine.

Viia mehhaniseeritud viisil paberisse pakitud ja valmiskaalutud kondiitrisaaduste väljalase 1954. aastal 70 protsendini, 1955. aastal 75 protsendini ja 1956. aastal 85 protsendini pakitud ja valmiskaalutud toodangu koguväljalaskest 60 protsendi vastu 1953. aastal.

43. Suurendada 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes kondiitrisaaduste ettevõtete tootmisvõimsusi uute kondiitrivabrikute ehitamise teel peamiselt Uraali, Siberi, Volgamaa, Kesk-Aasia ja Kasahstani rajoonides, samuti teguts vate kondiitrivabrikute rekonstrueerimise ja laiendamise teel NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi süsteemis, suhkru-kondiitrisaaduste tootmise alal 1,9 korda ja jahu-kondiitrisaaduste tootmise alal 2,1 korda.

44. Tunduvalt suurendada jäätise tootmist, mis on saanud rahvalikuks toiduaineks, viies selle tootmise NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi ja NSV Liidu Kaubandusministeeriumi süsteemis 1954. aastal 190 000 tonnini

ja 1955. aastal 240 000 tonnini 160 000 tonni vastu 1953. aastal ehk suurendada 2,5 korda, võrreldes 1950. aastaga.

Võtta tarvitusele abinõud, mis kindlustavad jäätise kvaliteedi tunduva parandamise, ja viia jäätist tootvad ettevõtted eeskujulikku sanitaarsesse seisukorda. Laialdaselt arendada jäätise tootmist valmiskaalutud ja pakitud kujul vastavalt elanikkonna nõudmistele.

Suurendada võimsusi jäätise tootmise alal 1956. aasta lõpuks NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi ja NSV Liidu Kaubandusministeeriumi süsteemis 1953. aastaga võrreldes 1,6 korda.

45. Arvestades seda, et ei rahuldata küllaldaselt määral elanikkonna nõudmisi rohelise tee ja musta tahveltee järele, kohustada NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi võtma tarvitusele abinõud nende teesortide tootmise tunduvaks suurendamiseks.

46. Selleks, et parandada tee kvaliteeti, aroomi, sortimenti ja pakkimist:

a) suurendada 1953. aastaga võrreldes musta tee tootmist 25-grammilises pakendis 1954. aastal 1,3 korda ja 1955. aastal 2 korda;

b) suurendada 1953. aastaga võrreldes musta tee tootmist kartongpakendis 1954. aastal 2,8 korda ja 1955. aastal 4 korda;

c) suurendada 1953. aastaga võrreldes musta tee tootmist plekk- ja klaastoosides 1954. aastal 2,5 korda ja 1955. aastal 5 korda;

d) viia musta tee väljalaskmine tinapaberiga pakkides 1954. aastal 55 protsendini ja 1955. aastal 100 protsendini kogu selle teeliigi toodangust.

47. Viia musta tee väljakaalumise ja pakkimise mehhaniseerimine 1954. aastal 86 protsendini, 1955. aastal 90 protsendini ja 1956. aastal 95 protsendini tervest toodetavast tee kogusest.

Teostada teelehtede töötlemisel palju jõukulu nõudvate protsesside edasist mehhaniseerimist ja automatiseerimist.

48. Suurendada uute ettevõtete ehitamise ning olemasolevate ettevõtete rekonstrueerimise ja tehnilise varustamise arvel 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes teetööstuse ettevõtete võimsusi roheliste teelehtede esialgse töötlemise alal 2,1 korda, tee valmiskaalumise alal 1,9 korda ja tee pressimise alal 1,8 korda.

LEIVA- JA SAIATOODETE, MAKARONITOODETE JA PÄRMI ALAL

49. Seoses sellega, et elanikkond esitab viimaseil aastail suuremaid nõudmisi paremate leiva- ja saiatoodete, eriti sordinisujahust toodete (tükitooted, saiad, magusad saiad, kuivikud, barankad) järele ning lihtsamat sorti leiva tarbimine väheneb, kohustada NSV Liidu Riiklikku Plaaniministeeriumi, NSV Liidu Kaubandusministeeriumi ja NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi neid elanikkonna nõudmisi leiva- ja saiatoodete tootmise plaanide kindlaksmääramisel arvesse võtma.

50. Suurendada rukki- ja nisulihtjahust ning sordijahust tükileiva, eriti parema kvaliteediga tükileiva (peenleiva, borodino, minski ja riia leiva) tootmist järgmise ulatuseni:

	(Protsentides vastavatest jahusortidest küpsetatud leiva- ja saiatoodete kogutoodangu suhtes)		Suurenemine 1955. aastal 1950. aastaga võrreldes
	1954. a.	1955. a.	
Rukki- ja nisulihtjahust	20	30	5,9 korda
Sordinisujahust	62	68	2,9 korda

51. Viia makaronitoodete toodang aastail 1954—1955 järgmise ulatuseni:

	(Tuhandetes tonnides)		Suurenemine 1954. aastal 1950. aastaga võrreldes	Suurenemine 1955. aastal 1950. aastaga võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Makaronitooted	872	1030	2 korda	2,3 korda

Kindlustada makaronitoodete sortimendi paranemine, suurendades torukujuliste, peente ja parema kvaliteediga toodete ning valmiskaalutud makaronitoodete toodangut.

52. Järsult suurendada pärimi tootmist vastavalt turu nõuetele, viies pärimitoodangu 1954. aastal 86 000 tonnini ja 1955. aastal 95 000 tonnini, ehk suurendada 1950. aastaga võrreldes kaks korda.

Suurendada väikeses pakendis pärimi toodangut 1955. aastal 1950. aastaga võrreldes 4,2 korda.

53. NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi

uute ettevõtete ehitamise ning olemasolevate ettevõtete rekonstrueerimise ja tehnilise varustamise arvel suuredada 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes võimsusi makaronitoodete tootmise alal 2,3 korda ja pärimi tootmise alal 2,7 korda.

54. Ehitada aastail 1954—1956 Kesk-, Volgamaa ja Ida-Siberi rajoonides kolm tehast punase rukkilinnasejahu tootmiseks võimsusega 30 tonni linnasejahu ööpäevas, et kindlustada paremate keedurukkileivasortide tootmine.

55. Laialdaselt ehitada leivatööstusi ja rekonstrueerida olemasolevaid ettevõtteid, juurutades seejuures uut tehnikat. Ehitada aastail 1953—1956 linnades ja töölisasulates NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi süsteemis 372 leivatööstust ja mehhaniseeritud pagaritööstust.

Linnades, kus ei toodeta küllaldaselt hulgal torte, kooke, küpsiseid ja makaronitooteid, ehitada leivatööstusi leivatööstusettevõtete projektide järgi koos kondiitrisaaduste ja makaronitoodete tsehhidega.

56. Viia 1954. aastal lõpule leivatööstuses jahu läbisõelamise, tainasegamise ja barankataina töötlemise protsesside mehhaniseerimine ning 1955. aastal katlaist taina väljalaadimise ja jahu doseerimise protsesside mehhaniseerimine.

57. Selleks, et säilitada leiva- ja saiatoodete kvaliteet nende transportimisel ja parandada nende toodete kaubandusvõrku toimetamise sanitaartingimusi, tunnistada vajalikuks täiendavalt organiseerida linnades leiva toimetamine kaubandusvõrku leivatööstuse spetsiaalsete transportivahenditega, NSV Liidu Kaubandusministeeriumiga kooskõlastatud nimekirja järgi, ning alates 1954. aastast toimetada kooke, torte ja keekse linnade kaubandusvõrku spetsiaalsete autodega.

58. Kohustada vabariikide ministrite nõukogusid, Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu, NSV Liidu Teedeministeeriumi, Metallurgiatööstuse Ministeeriumi, Söetööstuse Ministeeriumi, Metsa- ja Paberitööstuse Ministeeriumi ning teisi ministereid ja keskasutusi, kes omavad leivaküpsetusettevõtteid, tarvitusele võtma abinõud leivatööstuse edasiarendamiseks, mehhaniseerimise juurutamiseks, sanitaarse seisukorra parandamiseks, leiva- ja saiatoodete kvaliteedi tunduvaks tõstmiseks ja sortimendi laiendamiseks ning kaubandusvõrku leiva vedamiseks kasutatava spetsiaaltranspordi suurendamiseks.

59. Suurendada 1954. aastal sordijahu ja tangainete tootmist 1950. aastaga võrreldes:

Kõrgemat sorti jahu	2,8 korda
Esimest sorti jahu	2,1 korda
Muu sordijahu	1,6 korda
Hirss	1,5 korda
Tatratangud	1,7 korda
Herned	3,8 korda

60. Jahutööstuse Peavalitsuse veskite, tangutehaste ehitamise ning olemasolevate ettevõtete rekonstrueerimise ja tehnilise varustamise arvel suurendada 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes jahu- ja tangainetetööstuse ettevõtete võimsust jahu tootmise alal 1,4 korda ja tangainete tootmise alal 1,2 korda.

Jahu- ja tangainetetööstuse võimsuse edasise suurendamise kindlustamiseks alustada 1955. aastal 25 jahvatuskombinaadi, 11 tangutehase ja tangutsehhi ehitamist.

61. Kohustada NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi:

a) vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrusele 13. maist 1953 nr. 1247 parandama toodetava jahu kvaliteeti ja kindlustama rukkilihtjahu tootmine väljatulekuga 95 protsenti, nisulihtjahu tootmine väljatulekuga 96 protsenti ja teist sorti nisujahu tootmine väljatulekuga 85 protsenti (ühesordilise jahvatuse korral) ning saavutama nende jahusortide tootmisel peenema jahvatuse;

b) organiseerima sordijahu ja tangainete valmiskaalumist ja pakkimist, lastes valmiskaalutud ja pakitud jahu 1954. aastal välja 50 000 tonni ja 1955. aastal 250 000 tonni ning tangaineid 1954. aastal 10 000 tonni ja 1955. aastal 30 000 tonni; ehitama valmiskaalumise- ja pakkimistehhides veskite juurde ja suurtes tööstuskeskustes ning esmajärjekorras Moskvast, Leningradis, Kiievis, Sverdlovskis ja Molotovis, kasutades ringetaarat valmiskaalutud ja pakitud jahu transportimiseks.

62. Selleks, et suurendada ettevõtete võimsusi riikliku vilja sordijahvatuse alal ning paremini teenindada kolhoose ja kolhoosnikuid, kes lasevad töödelda vilja riikliku põllumajandusliku jahvatuse ettevõtetes, kohustada liiduvabariikide ministrite nõukogusid:

a) märksa parandama mainitud jahvatusettevõtete tööd

ja suurendama nende tootmisvõimsust sordijahu valmistamise alal;

b) aastate 1954—1956 plaanides ette nägema ladude ehitamist riiklike ressursside vilja töötlevate veskite juures, arvestusega 30-ööpäevalise viljatagavara ja 15-ööpäevalise valmistoodangu tagavara jaoks;

c) tarvitusele võtma abinõud, mis kindlustavad toodetavate jahu ja tangude kvaliteedi paranemise ja organiseerima 1954. aastal valtsveskites tootmislaboratooriume;

d) rajoonides, kus valtsveskid puuduvad, parandama teravilja vastu jahu vahetamise punktide võrgu tööd ja vajaduse korral organiseerima neid punkte lisaks;

e) kindlustama veskite seadmete, hoonete ja hüdrotehniliste ehituste vajalik remont, samuti ka veskite rekonstrueerimine ja täiustamine, kasutades selleks 10-protsendilist eraldamist käibest. Erilist tähelepanu tuleb seejuures pöörata pneumaatilise transpordi ja parema jahvatustehnoloogia maksimaalsele juurutamisele.

KONSERVIDE JA TOIDUKONTSENTRAATIDE ALAL

63. Viia köögivilja-, tomati- ja puuviljakonservide tootmine NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi ettevõtetes 1954. aastal 1780 miljoni purgini ja 1955. aastal 2045 miljoni purgini 922 miljoni purgi vastu 1950. aastal ja 1363 miljoni purgi vastu 1953. aastal, kindlustades selle toodangu väljalaske kasvu järgmises sortimendis:

	(Miljonites purkides)		1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Köögiviljakonservid	410	480	2,5 korda	3 korda
Tomatikonserveid	510	560	171	190
Puuviljakonservid	755	855	187	2 korda
Liha-köögiviljakonservid	65	70	2 korda	2,2 korda
Peki-kaunviljakonservid	40	80	160	3,2 korda

Viia köögivilja-, tomati- ja puuviljakonservide tootmine 1956. aastal ligikaudu 2500 miljoni purgini, ehk suurendada 1950. aastaga võrreldes 2,7 korda, ning kõigi konserviliikide (liha-, kala-, piima-, köögivilja-, tomati- ja puuviljakonser-

vide) tootmine 4150 miljoni purgini, ehk suurendada 1950. aastaga võrreldes 2,9 korda.

64. Kindlustada toidukontsentraatide tööstuse toodangu valmistamine järgmises ulatuses:

	(Tuhandetes tonnides)		1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Toidukontsentraadid	90	100	167	185
sealhulgas:				
kuivad kissellid	30	35	120	140
Kuivad eined	10	15	3,3 korda	5 korda
Kaerahelbed, tolokno- ja lastejahu	42	50	2 korda	2,4 korda

65. Pidades väga tähtsaks kuivatatud köögivilja ja kuivatatud kartuli tootmise arendamist kui tähtsat vahendit, mis võimaldab kindlustada nende veo kaugetesse rajoonidesse, sõltumata hooajast, vähendada värsket köögivilja ja kartulite kaugeid vedusid, vähendada kadusid ja säilitada kvaliteet nende transportimisel ja hoidmisel, — viia NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi, NSV Liidu Kaubandusministeeriumi, Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu ja Töõnduskooperatsiooni Kesknõukogu ettevõtetes kuivatatud köögivilja ja kartulite tootmine 46 000 tonnilt 1953. aastal 70 000 tonnini 1954. aastal ja 100 000 tonnini 1955. aastal, ehk suurendada 1950. aastaga võrreldes 4,3 korda.

66. Järsult suurendada värskelt külmutatud köögivilja, roheliste herneste, puuvilja ja marjade tootmist.

67. Värsketena külmutatud köögivilja, puuvilja ja marjade tootmise tsehhide kiireimaks ehitamiseks ning töötavate külmutushoonete ja konservitehaste täielikumaks ära kasutamiseks organiseerida mainitud tsehhide ehitamine külmutushoonete (sealhulgas kaubandusorganisatsioonidele kuuluvate külmutushoonete) ning konservitehaste juures.

68. Tunduvalt suurendada lastele määratud konservide: piimaga õunapüree, aprikoosipüree, rohelistest hernestest, porgandist, turgioast, spinatist ja teistest köögiviljadest

püree tootmist 1954. aastal 4,5 korda ja 1955. aastal 9 korda, võrreldes 1953. aastaga.

Organiseerida 1954. aastal imikutele määratud kuivade toitesegude massiline tootmine.

69. Suurendada tootmisvõimsusi NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi Konservi- ja Toidukontsentraatide Tööstuse Peavalitsuse süsteemis 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes:

Puuvilja- ja köögiviljakonservide alal	2,3 korda
Toidukontsentraatide alal	1,2 korda
Kuivade einete alal	4,4 korda
Dieettoiduainete alal	2 korda

Selleks, et kindlustada valmis- ja ettevalmistatud kujul toidukaupade tootmise suurendamise ülesande täitmine, mis koduses majapidamises kergendab tööd ja vähendab toidu valmistamiseks kuluvat aega, tõstab kaubanduse kulutuari ja parandab ostjate teenindamist, pidada vajalikuks rööbiti tootmisvõimsuste laiendamisega olemasolevais ettevõtetes asuda aastail 1954—1955 uute ettevõtete ehitamisele toidukontsentraatide, kaera- ja maisihelveste, lõunakonservide, kastmete, toidulisandite ja spetsiaalsete lastetoiduainete tootmise alal.

70. Aastail 1954—1956 suurtes konservitehastes täielikult mehhaniseerida tomatisaaduste, rohelisest hernest ja suhkrumaisist konservide, tomati- ja puuviljamahla tootmise tehnoloogilised protsessid, samuti klaastaara pesemine. Laialdaselt kasutusele võtta automaatseid taaratäitjaid ja valmiskaalumismasinaid.

Juurutada suurtes tehastes puuvilja-poolfabrikaatide pidevat mehhaniseeritud sulfiteerimist (eelkonserveerimist).

Juurutada puuvilja, marjade ja köögivilja kiireks külmutamiseks uusimaid kiirkülmutusaparaate, automaatmasinaid rohelise herne valmiskaalumiseks kartongkarpidesse, samuti automaate kartongkarpide pakkimiseks tsellofaani.

71. Organiseerida 1954. aastal kuivatatud köögiviljast segude (borštšid, kapsasupid), samuti vajalikus pakendis briketitud kuivatatud köögivilja ja kartulite tootmine jaemüügiks.

72. Selleks, et luua kolhoosidel huvi maisihelveste tootmiseks vajalike valgete kõvade maisisortide kasvatamise ja riigile andmise vastu, anda NSV Liidu Põllumajanduse ja Varumise Ministeeriumile õigus arvestada 1954. aastast

peale iga riigile müüdnud valge kõvateralise maisi tonni eest 1,5 tonni kollast maisi või valget pehmet maisi või vastav hulk teisi teraviljakultuure kindlaksmääratud ekvivalentide järgi.

73. Selleks, et kindlustada konservide ja sügis-talvisel perioodil töötlemiseks varutava köögivilja tagavarade säilimine, ehitada aastail 1954—1956 konservitehaste juures laod 200 miljoni purgi konservide hoidmiseks ning köögiviljahoidlad 35 000 tonni köögivilja hoidmiseks.

74. Märksa suurendada vitamiinide tootmist ja viia nende väljalase 1955. aastal 48 miljardi inim-doosini 19,2 miljardi inim-doosi vastu 1950. aastal ja 32,5 miljardi inim-doosi vastu 1953. aasta plaani järgi.

ÕLLE, PUUVILJAJOOKIDE JA LEIVAKALJA ALAL

75. Aastail 1954—1955 tunduvalt suurendada õlle, puuviljajookide ja mineraalvee ning leivakalja tootmist, eriti Donetsi basseini, Uraali ja Kuznetski basseini rajoonides, kus elanikkonna nõudmisi jookide järele rahuldatakse mittetäielikult, ja viia nende jookide tootmine järgmise ulatuseni:

	(Miljonites dekalitrites)		1954. a. protsentides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Õlu	210	232	163	181
sealhulgas pudeliõlu . . .	73	109	3,4 korda	5 korda
Alkoholivabad joogid . . .	110	135	153	187
sealhulgas NSV Liidu Toidu- dukaupade Tööstuse Mi- nisteeriumi süsteemis . .	75	90	158	189
neist:				
Puuviljajoogid	43	50	185	2,2 korda
Leivakali	27	34	2,1 korda	2,7 korda
sealhulgas pudelikali . .	3,6	6	16 korda	mituküm- mend korda
Mineraalvesi (miljonites pu- delites)	220	260	2 korda	2,4 korda

76. Tarvitusele võtta abinõud õlle, kalja, puuviljajookide ja mineraalvee tootmise kultuuri tõstmiseks ja kvaliteedi parandamiseks, kindlustades õlle tootmisel täiuslikuma teh-

noloogia rakendamise, toorainenormidest kohustusliku kinnipidamise ning kõrgekvaliteediliste ekstraktide ja mahlade kasutamise puuviljajookide tootmisel, külmutusseadmete laialdase juurutamise, tehnoloogilistest instruksioonidest ja sanitaarnõuetest kõige rangema kinnipidamise õlle, puuviljajookide ja mineraalvee, limonaadi ja kalja tootmisel ning villimisel.

77. Parandada leivakalja kvaliteeti, mille järele on elanikkonna hulgas ammust ajast suur nõudmine. Sel eesmärgil kindlustada kalja valmistamisel ainult kõrgekvaliteediliste hautatud rukkilinnaste ja leivatoodete kasutamine, mida eelnevalt on aurutatud.

78. Võttes arvesse, et vabariikliku, oblastilise ja rajoonilise alluvusega ettevõtetes ning kooperatsiooni ettevõtetes toodetavate puuviljajookide ja kalja kvaliteet on real juhtudel madal, samuti vajadust märksa suurendada nende jookide tootmist rajoonides, kus NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi ettevõtete võimsused on ebaküllaldased või kus need ettevõtted puuduvad, kohustada liiduvabariikide ministrite nõukogusid, Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu ja Töõnduskooperatsiooni Kesknõukogu kontrollima tehnilist ja sanitaarset seisukorda neile alluvates puuviljajookide ja kalja tootmise ettevõtetes, likvideerima nendes ettevõtetes esinevad puudused, välja töötama ja tarvitusele võtma abinõud nende jookide kvaliteedi tunduvaks parandamiseks ja tootmise suurendamiseks, kasutades ära olemasolevad võimalused puuviljajookide ja kalja tootmise organiseerimiseks ühiskondliku töitlustamise ettevõtetes — sööklates ja restoranides, lähtudes vajadusest rahuldada täielikult elanikkonna tarvidusi nende jookide alal.

79. Kindlustada õlle, puuviljajookide ja kalja müügi tingimuste põhjalik parandamine jookide jahutamise teel ja söehappe kasutamise teel nende jookide valamisel vaadidest kruusidesse, milleks tarvitusele võtta vajalikud abinõud 1954. aastal tööstuskeskustes ja aastail 1955—1956 kõigis teistes linnades.

80. Suurendada 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi süsteemis võimsusi õlle tootmise alal 2,2 korda, mineraalvee tootmise alal 3,7 korda, alkoholivabade jookide tootmise alal 4,1 korda, sealhulgas puuviljajookide tootmise alal 4,5 korda, leivakalja tootmise alal 5,4 korda ja linnaste tootmise alal 2,7 korda.

81. Kohustada NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi järsult suurendama mineraalvee — boržommi, naršaani ja essentuki — tootmist.

VIINAMARJAVEINIDE, SAMPANJA, KONJAKITE NING LIKÖÖRI- JA VIINATOODETE ALAL

82. Suurendada aastail 1954—1955 viinamarjaveinide ja konjakite tootmist järgmises ulatuses:

	(Tuhandetes dekaliitrites)		1954. a. protsentsides 1950. a. võrreldes	1955. a. protsentsides 1950. a. võrreldes
	1954. a.	1955. a.		
Viinamarjaveinid	30 370	34 480	2,1 korda	2,4 korda
sealhulgas šampanja	1 370	1 480	129	140
ehk miljonites pudelites	18	20		
Konjakid	1 200	1 500	2,9 korda	3,7 korda

83. Viia viinamarja-, puuvilja- ja marjaveinide väljalase pudelites 1954. aastal 90 protsendini kogu toodangust.

Võtta tarvitusele abinõud veinide ja konjakite kvaliteedi edasiseks tõstmiseks.

84. Suurendada veinitööstuse ettevõtete võimsusi uute tehaste ehitamise ning olemasolevate tehaste rekonstrueerimise ja laiendamise arvel 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes viinamarjaveinide tootmise alal 2,7 korda, šampanjaveinide tootmise alal 2,5 korda ja konjakite tootmise alal 4,6 korda.

Veinide kvaliteedi parandamiseks ja kadude vähendamiseks veinitoormaterjalide ja valmistoodangu hoidmisel kohustada NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi tarvitusele võtma abinõud selleks, et märksa suurendada veinihoidlaid uute ehitamise ja olemasolevate laiendamise arvel, juurutades uut tehnikat ja tehnoloogilisi režiime.

Veinitehaseid ehitada esmajärjekorras Moskvast, Lenini-gradis, Novosibirskis, Habarovskis, Tšeljabiniskis, Omskis, Sverdlovskis, Molotovis, Saraatovis, Harkovis, Dnepropetrovskis, Minskis, Kišinjovis ja Kurgan-Tjubes ning šampanjaveinide tehaseid Sverdlovskis ja Habarovskis ning Rostovi oblastis Tsimljanski sovhoosis.

85. Viina ning likööri- ja viinasaaduste kvaliteedi parandamiseks hakata aastail 1954—1956 tootma 40-kraadilist viina ja viinasaadusi ainult paremini puhastatud, kahel korral rektifitseeritud piiritusest ning lasta seda viina müügile poolvalgest klaasist pudelites ning kõrgemat sorti viina, likööri- ja viinasaadusi värvita klaasist pudelites.

TOIDUKAUPADE TÖÖSTUSES KÜLMUTUSTEHNIKA JUURUTAMISE ALAL

86. Toidukaupade kvaliteedi tõstmiseks, liha, kala, või ja teiste toidukaupade külmutamise tehnoloogia parandamiseks ning nende kaupade vajalikul viisil hoidmise kindlustamiseks tunduvalt suurendada külmutushoonete mahtu ja külmutusaparaatide võimsust. Kohustada NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi aastail 1954—1956 uute külmutushoonete ehitamise ning olemasolevate rekonstrueerimise ja tehnilise varustamise arvel suurendama külmutushoonete mahtu üheaegseks hoidmiseks 205 000 tonni võrra ja viima selle mahu 1956. aasta lõpuks 709 000 tonnini 460 000 tonni vastu 1953. aasta algul. Sel eesmärgil:

laiendada liha-, kala- ja võitööstuses väikeste kokkupandavate külmutushoonete kasutamise kõrval suuremahuliste kokkupandavate külmutushoonete kasutamist, mis võimaldab ehitada külmutushooneid lühema ajaga ja vähemate kulutustega;

suurendada aastail 1954—1956 liha, kala ja teiste toiduainete külmutamiseks kasutatavate külmutusaparaatide jõudlust tootmisalastes külmutushoonetes 10 000 tonni võrra ööpäevas;

laialdaselt juurutada tootmis- ja jaotusalastes külmutushoonetes ning toidukaupade tööstuse ettevõtetes kiirkülmutusaparaate lihasaaduste, liha, tapetud kodulindude, kala ja kalafilee, pelmeenide, puuvilja, köögivilja ja teiste toiduainete kiireks külmutamiseks.

87. Kindlustada uute külmutushoonete ehitamisel ja olemasolevate rekonstrueerimisel kõige efektiivsemate ja suure jõudlusega aparaatide rakendamine külmutuskambrite jahutamiseks ja külmutusseadmete juhtimise automatiseerimiseks, samuti automaatsete kontrollmõõteaparaatide, hoiuruumide õhu osoonimise seadeldiste ja külmamõõtjate rakendamine.

88. Selleks, et parandada jahutatud ja külmutatud toidukaupade transportimist külmutushoonetest ja baasidest kaubandusvõrku, organiseerida aastail 1954—1955 tööstuskeskustes asuvate külmutushoonete juures laadimisjaamad külmutusseadmetega varustatud autodes kasutatavate zerroorite ja külmaakumulaatorite külmutamiseks.

89. Teha Masinatööstuse Ministeeriumile ülesandeks vaadata koos NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumiga läbi küsimus moderniseeritud kaheastmeliste külmutuskompressorite, automatiseeritud freoonagregaatide, kuivjää tootmise seadmete, absorptsiooniseadeldiste ning vorstide, rasvainete, piima, veini ja alkoholivabade jookide kiireks jahutamiseks määratud külmutusaparaatide, külmutusseadmete automaatse juhtimise ja reguleerimise seadmete ja aparaatide ning nende tagavaraosade tootmisest aastail 1954—1956. Oma ettepanekud selles küsimuses esitada kuu aja jooksul NSV Liidu Ministrite Nõukogule.

PABEROSSIDE, PARFUMEERIA- JA KOSMEETIKATOODETE ALAL

90. Viia paberosside ja sigarettide tootmine 1954. aastal 200 miljardi tükiini ehk suurendada 1950. aastaga võrreldes 1,6 korda, ja 1955. aastal 215 miljardi tükiini ehk suurendada 1950. aastaga võrreldes 1,7 korda.

91. Selleks, et tunduvalt parandada töötingimusi ja tõsta toodangu kvaliteeti tubakatööstuse ettevõtetes:

a) viia 1954. aastal lõpule uue tehnoloogilise skeemi juurutamine tubakavabrikutes, mis näeb ette tubaka niisutamist konditsioneeritud õhuga ning tubaka pneumaatilist kobedakstegemist ja tolmust vabastamist, mehhaniseerida aastail 1954—1955 lehttubaka segamine;

b) viia aastail 1954—1955 tubaka fermenteerimise tehnoloogiline protsess kõigis tubaka fermenteerimise tehastes üle automaatsele juhtimisele, võttes lõplikult kasutusele programmilised temperatuuri ja õhuniiskuse automaatsed reguleerijad.

92. Uute tubakatööstuse ettevõtete ja fermenteerimise tehaste ehitamise arvel, samuti olemasolevate ettevõtete rekonstrueerimise ja täiendava tehnilise varustamise arvel suurendada 1956. aasta lõpuks 1950. aastaga võrreldes võimsusi paberosside ja sigarettide tootmise alal 1,6 korda ning tubaka fermenteerimise alal 1,4 korda.

Toortubaka ja -mahorka hoidmiseks varumisvõrgus ja tubakavabrikutes ehitada aastail 1954—1956 laod kogu-pindalaga 240 000 ruutmeetrit.

93. Rahuldada 1954. aastal täielikult müügituru tarvitud tualettseebi alal vajalikus sortimendis, pöörates erilist tähelepanu selle seebi kvaliteedi, aroomi ja viimistluse parandamisele; tunduvalt suurendada kõrgemat sorti, paberpakendis ja karpides tualettseebi tootmist.

94. Kindlustada elanikkonna poolt rohkesti nõutavate kõrgemat sorti lõhnaõlide ja kölnivee tootmise suurendamine 1954. aastal kaks korda ja 1955. aastal 2,5 korda, võrreldes 1953. aastaga.

95. Lõhnaõli ja kölnivee kõrgemate ja keskmiste sortide tootmise kindlustamiseks suurendada kunstipäraselt kujundatud metallist ja plastmassist korkidega pudelite tootmist.

96. Parandada tualettseebi, parfümeeria- ja kosmeetikatoodete kujundamist, võttes kasutusele uued nägusad etiketid pronks- ja alumiiniumpaberist.

Parfümeeria- ja kosmeetikatööstuse varustamiseks kõrgekvaliteediliste sünteetiliste lõhnaainetega asuda 1954. aastal ehitama Kaluuga sünteetiliste lõhnaainete võimsa kombinadi teist osa koos oma litograafilise baasiga.

Rekonstrueerida Moskva parfümeeriavabrik «Novaja Zarja» ja Leningradi parfümeeriavabrik «Severnoje Sijanije», spetsialiseerides neid eriti väärtuslike lõhnaõlide, kölnivee ja teiste parfümeeriatoodangu liikide väljalaskmisele.

II

MATERIAALSEST JA TEHNILISEST VARUSTAMISEST NING KAPITAALMAHUTUSTEST TOIDUKAUPADE TÖÖSTUSES

97. Tunnistada vajalikuks märksa laiendada suure jõudlusega masinate ja automaatide tootmist selleks, et kindlustada toidukaupade tootmise protsesside kiireim mehhaniseerimine ja automatiseerimine.

Pidada Masinatööstuse Ministeeriumi peaülesandeks toiduainetetööstuse masinate ehitamise alal aastail 1954—1955 kõige täiuslikuma ja suurema jõudlusega seadmete väljalaskmist toidukaupade tootmiseks: kalapuhastamise ja villimise ning korkimise automaatliinide, loomade töötlemise konveierliinide, vorstitoodete valmistamise automaa-

tide, valmiskaalumis- ja pakkimisautomaatide, plekktoositootmise seadmete liinide, suhkrutööstuse tehnoloogilise seadeldise komplektide, või, leiva- ja saiatoodete ning makaronitoodete valmistamise voolu- ja automaatliinide ning tubakasaaduste valmistamise automaatide väljalaskmist.

98. Kohustada Masinatööstuse Ministeeriumi valmistama ja NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumile hankima tehnoloogilisi seadeldisi 1954. aastal 530 miljoni rubla suuruses summas ja 1955. aastal 800 miljoni rubla suuruses summas ning viima 1956. a. alguseks toiduainetetööstuse masinate ehitamise tehaste võimsused toidukaupade tööstusele vajalike seadeldiste väljalaske alal 1100 miljoni rubla suuruse summani.

99. Tunnistada lubamatuks, et toidukaupu tootvat tööstust ja kaubandusorganisatsioone varustatakse täiesti ebarahuldavalt kõigi taaraliikidega, paberi ja kartongiga toidukaupade valmiskaalumiseks ja pakkimiseks.

Selleks, et kindlustada abinõude tarvituselevõtmist toidukaupade kvaliteedi ja sortimendi parandamiseks, valmiskaalutult ja heas, nägusalt kujundatud pakendis toidukaupade väljalaskmise järsku suurendamist, samuti ka nende kaupade müügi kultuuri tõstmist, tunnistada vajalikuks spetsiaalsete paberi- ja kartongisortide tootmise tunduv suurendamine.

100. Kohustada NSV Liidu Metsa- ja Paberitööstuse Ministeeriumi kindlustama võimsuste suurendamist toidukaupade tööstusele ja kaubandusorganisatsioonidele spetsiaalsete paberi- ja kartongisortide valmistamise alal 1957. aasta lõpuks 1953. aastal olemasolevate võimsustega võrreldes kaks korda.

101. Võttes arvesse, et toidukaupade kvaliteedi säilivuse kindlustamises, tootmiskultuuri tõstmises ja kaupade välise kujunduse parandamises peavad suurt osa etendama niisugused pakkimismaterjalid, nagu seda on metallpaber ja tsellofaan, kohustada:

a) Metallurgiatööstuse Ministeeriumi märksa suurendama alumiiniumpaberi hankimist toidukaupu tootvatele ministeeriumidele ja keskasutustele ning kaubanduse vajadusteks.

Laiendama sissepressitud mustriga, värvilise, kašeeritud, parafiinpaberiga kombineeritud ja lakitud metallpaberi tootmist;

b) NSV Liidu Laiatarbe Tööstuskaupade Ministeeriumi märksa suurendama tsellofaani hankimist toidukaupu tootvatele ministeeriumidele ja keskasutustele, samuti ka kaubanduse vajadusteks.

Järsult parandada tsellofaani kvaliteeti, kindlustada mitmet värvi tsellofaani tootmine, toota sissepressitud must-riga, veekindlat ja lakitud tsellofaani.

102. Võttes arvesse, et toidukaupade tööstust ja kaubandusvõrku varustatakse halvasti puittaaraga, et selle kvaliteet on paljudel juhtudel ebarahuldav ja omahind kõrge, kohustada NSV Liidu Riiklikku Plaanikomiteed ning NSV Liidu Metsa- ja Paberitööstuse Ministeeriumi välja töötama ja kuu aja jooksul NSV Liidu Ministrite Nõukogule esitama ettepanekud puittaara tootmise suurendamise, selle kvaliteedi järsu parandamise ja omahinna alandamise kohta, lähtudes vajadusest täielikult rahuldada toidukaupade tööstuse tarvidusi ja kaubanduse tarvidusi puittaara alal.

103. Pidada vajalikuks toidukaupu tootvate ettevõtete täielikku ja pidevat varustamist toorainete, materjalide, kütteainete, elektrienergia ja seadmetega. Kohustada:

a) NSV Liidu Riiklikku Plaanikomiteed NSV Liidu rahvamajanduse arendamise 1954. aasta ja 1955. aasta plaanide projektides ette nägema:

toidukaupade tootmise kindlaksmääratud mahu täielik kindlustamine toorainete, fondeeritavate materjalide, kütteainete ja elektrienergiaga;

toidukaupu valmistavate tootmisharude kindlustamine rahaliste ressurssidega, seadmete ja ehitusmaterjalidega vastavalt tootmisvõimsuste arendamise plaanidele toidukaupade tööstuse alal;

b) kõiki ministeeriume, keskasutusi ja vabariikide ministrite nõukogusid toorainete ja materjalide fondide jaotamisel üksikute ettevõtete vahel varustama eelistatud korras nende materjalidega toidukaupu tootvaid ettevõtteid;

c) tooraineid, materjale ja seadmeid hankivaid ministeeriume kindlustama toidukaupu tootvate ettevõtete varustamine esmajärjekorras ning nendele ettevõtetele toorainete, materjalide ja seadmete hankimise plaani tingimatu täitmine, sõltumata teistele tarbijatele toorainete, materjalide ja seadmete hankimise plaani täitmisest.

104. Kohustada Elektriijaamade ja Elektritööstuse Ministeeriumi, vabariikide ministrite nõukogusid, kraide täitevkomiteesid ja oblastite täitevkomiteesid elektrienergia jaotamise plaanides ette nägema toidukaupu tootvate ettevõtete täielik kindlustamine elektrienergiaga, määrates ettevõtetele kindlaks elektrivõimsuse limiidid, neid pidevalt varustama elektrienergiaga, lubamata elektrienergia andmise lõpetamist ja piiramist, kui elektrienergia andmine toimub kindlaksmääratud limiitide piires; kindlustama toidukaupu tootvates ettevõtetes kasutuselevõetavate täiendavate transformatorite esmajärguline elektrivõrku ühendamine.

105. Selleks, et kindlustada toidukaupade tootmise järsu tõstmise ülesannete täitmine, pidada vajalikuks abinõude tarvituselevõtmist kaadri ettevalmistamise parandamise alal ning toidukaupade tööstuse ettevõtetesse ja organisatsioonidesse spetsialistide suunamise alal.

Kinnitada NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi ja NSV Liidu Kultuuriministeeriumi poolt ettepanud abinõud NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi ettevõtete, ehituste ja organisatsioonide kindlustamiseks kaadriga.

106. Tootmisvõimsuste suurendamise kindlustamiseks määrata NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumile 1954. aastaks kapitaalmahutusteks 8,5 miljardit rubla (kaasa arvatud jahu-, tangu- ja jõusöödatööstus), kuna 1953. aastal loodetakse mahutada 4,8 miljardit rubla.

Tunnistada vajalikuks märksa suurendada ehitustööde mahtu toidukaupade tööstuse ettevõtetes nende organisatsioonide jõududega, kes on kindlaksmääratud ehitusrajoonides olemas.

107. Selleks, et kiiremini suurendada toidukaupade tööstuse ettevõtete võimsust minimaalsete kulutustega kapitaalmahutustele, kohustada NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi, vabariikide ministrite nõukogusid, oblastite täitevkomiteesid, linnade täitevkomiteesid, mainitud ettevõtete direktoreid ja peainsenere välja töötama ja kahe kuu jooksul kinnitama abinõud võimsuste suurendamiseks ja toidukaupade tootmise laiendamiseks igas ettevõttes mehaniseerimise arvel, kitsaskohtade likvideerimise, kõlblike hoonete laiendamise ja kohandamise arvel, laialdaselt ära kasutades tööliste ja insener-tehniliste töötajate ratsionaliseerimisettepanekuid.

108. Kohustada NSV Liidu Toidukaupade Tööstuse Ministeeriumi, Tarbijate Kooperatiivide Keskliitu, Tööstuskooperatsiooni Kesknõukogu ja liiduvabariikide ministrite nõukogusid välja töötama ja tarvitusele võtma abinõud toodangu omahinna edasiseks alandamiseks, toorainete ja valmistoodangu kadude ning lisa- ja käibekulude vähendamiseks toidukaupu tootvates ettevõtetes.

*

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee asuvad seisukohal, et toidukaupade tootmise järsu tõusu kindlustamine on kõigi nõukogude, partei- ja ametiühinguorganite üks kõige tähtsamaid ülesandeid ning kohustavad ministreid, keskasutuste juhatajaid, liiduvabariikide ministrite nõukogude esimehi ja kommunistlike parteide keskkomiteede sekretäre, kraide ja oblastite täitevkomiteede esimehi ning partei kraikomiteede ja oblastikomiteede sekretäre osutama toidukaupade tööstuse ettevõtetele igakülgset abi tööstusele seatud ülesannete — elanikkonna toidukaupadega varustamise järsu suurendamise ja meie maal toiduainete külluse loomise ülesannete täitmisel, ette nägema 1954. aasta, 1955. aasta ja 1956. aasta majandusplaanide projektides konkreetsed abinõud, mis on suunatud käesoleva määruse tingimatu täitmisele.

Toidukaupade tööstuse ettevõtete ja organisatsioonide kõigi töötajate kohuseks on likvideerida tööstuse töös esinevad puudused, teha kõik selleks, et täita ja ületada käesoleva määrusega kindlaksmääratud ülesanded toidukaupade tootmise tunduva suurendamise, nende kvaliteedi parandamise ja tootmiskultuuri tõstmise alal ning sellega kindlustada lähemal aastail meie maal kõrgekvaliteediliste toidukaupade küllus.

«Pravda», 30. oktoobril 1953. a.

SISUKORD

NÕUKOGUDE KAUBANDUSE EDASIARENDAMISE ABI- NÕUDEST	5
I. Kaubakäibe edasiarendamisest ja kaubanduse organiseeri- mise parandamisest	7
II. Kaubandusvõrgu arendamisest	14
III. Kaadri ettevalmistamise parandamise abinõudest	17
IV. Kaubanduse parandamisest maal	18
V. Kolhoosikaubanduse parandamisest	23
LAIATARBE-TÖÖSTUSKAUPADE TOOTMISE LAIENDAMI- SEST JA NENDE KVALITEEDI PARANDAMISEST	26
Kangaskaupade sortimendi laiendamisest ja nende kvaliteedi parandamisest	31
Omblus- ja karusnahksefede toodete sortimendi laiendamisest ja kvaliteedi parandamisest	34
Trikotaažitoodete sortimendi laiendamisest ja kvaliteedi parandamisest	35
Jalatsite sortimendi laiendamisest ja nende kvaliteedi paran- damisest	36
Pudukaupade tootmise suurendamisest ja nende kvaliteedi parandamisest	38
Sordilauanõude tootmise suurendamisest ja nende kvaliteedi parandamisest	39
Kellade tootmisest	40
Jalgrataste, mootorrataste, grammofonide ja fotoaparaatide tootmisest	42
Kultuuri- ja elutarbeliste kaupade ning koduse majapidamise ese- mete tootmise suurendamisest, nende sortimendi laiendami- sest ja kvaliteedi parandamisest	43
Kohaliku tööstuse ja töönduskooperatsiooni ettevõtetes valmista- tavate laiatarbekaupade tootmise laiendamisest	46
Kapitaalehitustööst	51
TOIDUKAUPADE TOOTMISE LAIENDAMISEST JA NENDE KVALITEEDI PARANDAMISEST	54

I

TOIDUKAUPADE TOOTMISE SUURENDAMISEST JA NENDE KVA- LITEEDI PARANDAMISEST	58
Liha ja lihasaaduste alal	58
Kala ja kalasaaduste alal	60
Või, juustu, kondenseeritud piima ja teiste piimasaaduste alal	62

Taimeõli ja seebi alal	64
Margariini alal	66
Suhkru alal	67
Kondiitritoodete ja tee alal	68
Leiva- ja saiatoodete, makaronitoodete ja pärmil alal	71
Jahu ja tangude alal	73
Konservide ja toidukontsentraatide alal	74
Olle, puuviljajookide ja leivakalja alal	77
Viinamarjaveinide, šampanja, konjakite ning likööri- ja viina- toodete alal	79
Toidukaupade tööstuses külmutustehnika juurutamise alal	80
Paberosside, parfümeeria- ja kosmeetikatoodete alal	81

II

MATERIAALSEST JA TEHNILISEST VARUSTAMISEST NING KAPI- TAALMAHUTUSTEST TOIDUKAUPADE TÖÖSTUSES	82
---	----

Ladumisele antud 14. XII 1953.
Trükkimisele antud 22. XII 1953.
Paber 54×84 sm, 1/16. Trükiarv
12 000. Trükipoognaid 5,5. Formaa-
dile 60×92 kohaldatud trükipoog-
naid 4,51. Arvutuspoognaid 5,1.
Tellimise nr. 6278. MB-18536.
Trükikoda „Kommunist“, Tallinn,
Pikk tn. 2.

Hind rubl. 1.20.

На эстонском языке.

О МЕРАХ ДАЛЬНЕЙШЕГО РАЗВИТИЯ СОВЕТСКОЙ ТОРГОВЛИ

О РАСШИРЕНИИ ПРОИЗВОДСТВА
ПРОМЫШЛЕННЫХ ТОВАРОВ ШИРОКОГО
ПОТРЕБЛЕНИЯ И УЛУЧШЕНИИ ИХ КАЧЕСТВА

О РАСШИРЕНИИ ПРОИЗВОДСТВА
ПРОДОВОЛЬСТВЕННЫХ ТОВАРОВ
И УЛУЧШЕНИИ ИХ КАЧЕСТВА

*

Постановления
Совета Министров СССР
и Центрального Комитета КПСС

1970 apr. 21, mail B
1972 23.10

61793

Rbl. 1.20.

A
19900

7554464

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00755446 4